

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi Könyvtárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 782.

Kiadóhivatal 700.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Az új bán.

Budapest, január 6.

A horvát helyzet kulisszái mögött az utolsó napok alatt fontos és döntő dolgok történtek, amelyek nemsokára a nyílt színpad eseményeire is rányomják bélyegüket. Miután báró Rauch Pál előbb Wekerlével konferált s nyomban ezután királyi kihallgatáson is megjelent, egy ma történt interjuval kapcsolatban tudomásul vehetjük, hogy Rakodczay megbukott s a báni székben utódja Rauch Pál lesz, báró Rauch Lévinnek, Horvátország első bánjának a fia.

Megállapítható ebből még az is, hogy Rakodczay kibontakozási kísérletei kudarcot vallottak s hogy a magyar kormány új emberek igénybevételével új kivezető utak keresésére kénytelen.

Az esemény jelentőségének kellő mérlegelése céljából a horvátországi helyzetről tudnunk kell a következőket: Alkotmányos törvények értelmében a föl-oszlatott horvát tartománygyűlés legkésőbb márczius tizenkettedikére összehívandó. A magyar kormányzati politika horvátországi képviselőjének tehát két hónapnyi ideje van arra, hogy a megbízhatatlan szövetséges társaknak bizonyult rezoluczionisták helyére olyan többséget állítson, amelyik garantálni tudja a magyar-horvát viszony nyugalalmát. Két párt van Horvátországban, amelyekre ebben a tekintetben számolni lehet. Az egyik a nemzeti párt, ez nyíltan Rakodczay mellé szegődött. A másik az unionista párt, amelyikhez maga Rauch Pál is tartozik. A két párt külön-külön gyenge arra, hogy a rezoluczionistákkal s a még tulzobb Starcevic-párttal szemben a harcot fölvegye s ezért a horvát helyzet kulcsát az a politikus fogja megtalálni, aki egyesíteni tudja az unió összes horvátországi híveit. Rakodczaynak a nemzeti párt élén ez nem sikerült, így került a sor Rauch Pál meghallgatására. Abból, hogy Rauch terveit a király előtt is elmondhatta, arra lehet következtetni, hogy a miniszterelnök ezekben a tervekben elegendő realitást fedezett föl s remélni meri, hogy Rauch Pál sikeresen vállalhatja el azt a feladatot, amibe a Rakodczay bicskaja beletörtött.

Igy hát személycseré lesz a báni méltóságban s a horvát válság új csapásra kerül. A mi szempontunkból természetesen mellékes az, hogy a bán Rauchnak, vagy Rakodczaynak hívják s egész érdeklődésünk arra koncentrálódik,

vajjon új csapásra terelve a hosszan elnyúló horvát krízis megtalálja-e a régen várt végső megoldást?

Amióta a rezoluczionisták féktelen ambíciója s zavartcsináló kedve a magyar politikai élet állandóan akut kérdésévé tette a horvát-magyar viszony rendezését, sok balsikerű kísérletezést, óvatos habozást és tétova ingadozást kellett megérnünk. Joggal megkövetelheti azért a közvélemény, hogy ennek egyszersmindenkorra legyen vége. A politikai kalandorok szétkergetésével végre állandó, stabil állapotokat kell teremteni Horvátországban, mert a mai zavaros viszonyok sem nekünk magyaroknak, sem a horvát tartomány lakóinak nem válik javunkra. Horvátországban a közvélemény nagyobbik és értékesebb feléből nem hiányzik a kellő komolyság ahhoz, hogy a velünk való békét és zavartalan összhangot megbecsülje. Hangos exaltádók, akik így akarják országos romlás árán összekovácsolni a maguk politikai karrierjét, ideig-óráig megronthatják ezt a hagyományos jó viszonyt, de az ilyen tulzók csak a vezetés erőtlensége s tehetlensége révén juthatnak érvényesüléshez. Erélyes és bölcs kormányzati politika csakhamar visszataszíthatja őket a semmibe s olyanok kezébe adhatja a politikai hatalmat, akik elég érettek ahhoz, hogy ne csak a nemzet kárára és ne Horvátország romlására éljenek vele.

Ehhez a kormányzati politikához kell Horvátországban embert találni. Mi, akik a kulisszatiatokban járattanok vagyunk, nem ítélni meg, ki kínálkozik alkalmas egyéniségül erre a feladatra? Abból, hogy Rakodczay féléves kormányzata alatt a helyzet nem javult, csak rosszabbodott, következtetni merjük, hogy Rakodczayban nem találta meg a kormány a jövő emberét. Hogy Rauchban megtalálja-e, azt eldönti a közel jövő.

Budapest, január 6.

A katonai kérdések. Wekerle Sándor miniszterelnökkel egyidejűleg tudvalevőleg Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter is Bécsben időztek. Jekelfalussy honvédelmi miniszter és Bolgár államtitkár tegnap délután a miniszterelnök jelenlétében Schönauich közös hadügyminiszterrel tanácskoztak és azokat az ügyeket tárgyalták meg, melyek a január derekán érdemleges munkára összehívott delegációk elé kerülnek. Ezek között szerepel a katonatisztek fizetésének felemelése is. A hadügyminiszter erre vonatkozólag előterjesztést fog tenni a delegációban. A magyar kormány az állásfoglalását a magyar delegációtól teszi függővé, de a maga részéről azt ajánlotta a hadügyminiszternek, hogy az idén ne lépjen fel a teljes követeléssel, hanem csak annyival, amennyi az általános fizetésemelésre irányuló tervei végrehajtásának megkezdéséhez szükséges. Az ugynevezett „katonai kérdés” az idei delegációban legfeljebb általános keretben fog szóba kerülni. Így is ér-

dekesnek ígérkezik a delegáció. Hír szerint a hadügyminiszterrel történt tanácskozások folyamán egyéb katonai kérdések is szóba jöttek, de csak akadémikus formában s mindennél biztosítanak arról, hogy ezeknek a kérdéseknek nincsen aktuális jellegük. A képviselőház első ülésén benyújtja Jekelfalussy honvédelmi miniszter az 1908. évre szóló utonczajavaslatokat, melyekben nincs létszámemelés. A katonai kérdés most még nem kerül napirendre, mert a vezető katonai körök éppenséggel nem jutottak még olyan közel a magyar nemzeti követelésekhez, hogy a kérdés megnyugtató megoldása aktuális lehetne.

Bánválság Horvátországban.

— Báró Rauch Rakodczay utóda. —

Budapest, január 6.

A végtelenségig nyúló horvát válság újabb fordulóponthoz jutott. Rakodczay Sándor horvát bánnak nem sikerült megoldania azt a feladatot, amelyet reábizott a magyar kormány. A bán Tomasicscsal kísérelte meg az unionistáknak egy táborba gyűjtését, de ez a fáradozás eredménytelen maradt. Rakodczay és Tomasics ugyanis a régi nemzeti pártot akarták feltámasztani, ennek tagjai azonban nem sorakoztak melléjük. Az unionisták egy csoportja nem akarta Rakodczayt követni, hanem azt követelte, hogy egy horvát főúr legyen a bán, aki a választásokat vezeti. Ez a csoport vetette fel báró Rauch Pát nevét. Báró Rauch Pál fia báró Rauch Lévinnek, aki az 1868-iki horvát-magyar egyezség után kinevezett első horvát bán volt. Rakodczay ennek következtében följárólta lemondását, a miniszterelnök pedig megkezdte a tárgyalásokat báró Rauch Pállal, akivel aztán a szombati miniszteri tanácskozás után Bécsbe utazott. A király tegnap Bécsben kihallgatáson fogadta dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt és közvetlenül a miniszterelnök után báró Rauch Pált. Ezen a kihallgatáson megtörtént a döntés s így már a legközelebbi időn belül nyilvánosságra hozták a király elhatározását. De politikai körökben úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a kibontakozás munkáját nem Rakodczay, hanem Rauch Pál fogja tovább vezetni, mint horvát bán.

Részletes jelentésünk a következő:

A miniszterelnök Bécsben.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap délelőtt 10 órakor külön kihallgatáson volt a királynál, aki reggel 8 órakor érkezett Schönbrunnból a Hofburgba. A miniszterelnök kihallgatása egy óra hosszat tartott s ezalatt Wekerle a delegáció egybehívásáról, egyes kiegészítési kérdésekről és a horvát helyzetről referált a királynak, akinél egyúttal báró Rauch Pál kihallgatását is kieszközölte. A miniszterelnök délelőtt 11 órakor hajtatót el a Burgból és azután a Bécsben időző főhercegeket kereste fel, akiknek a kormány újévi üdvözlését tolmácsolta. Délután négy órakor a miniszterelnök Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter és Bolgár Ferenc államtitkár társaságában a közös hadügyminisztérium palotájába ment, ahol hosszasan konferált Schönauich közös hadügyminiszterrel. A tanácskozás a delegáció legközelebbi ülészakájával és a katonai költségvetés tárgyalásával függött össze. A király ma

délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor Wekerle Sándor miniszterelnököt másodszer fogadta külön kihallgatáson. Az audiencia után a miniszterelnök a magyar palotában báró Rauch Pállal tanácskozott. Délután 3 órakor Wekerle miniszterelnök, Jekelfalussy honvédelmi miniszter, valamint Popovics és Bolgár államtitkárok visszatértek Budapestre. Báró Rauch Pál délután 3 órakor Budapestre utazott.

Budapesten holnap miniszteri tanácskozás lesz, amelyen Wekerle miniszterelnök bécsi utazásának eredményéről jelentést fog tenni. Ezen a minisztertanácson be fogja jelenteni a miniszterelnök báró Rauch Pálnak horvát banná történt kinevezését, amelyet hivatalosan szerdán vagy csütörtökön fognak publikálni és tudomásul fogja adni miniszterfőnökének, hogy a kiegyezés megkötése alkalmából milyen kitüntetésekkel adott a király az érdekelteket államférfiaknak és főhivatalnokoknak. Magasrangú rendjeleket kaptak Kossuth Ferenc és Darányi Ignác miniszterek, belső titkos tanácsosok lettek Sztéryni József, Popovics Sándor és Mezőssy Béla államtitkárok és rendjel-kitüntetések kaptak azok a minisztériumi főhivatalnokok, akik a munkálatokban résztvettek.

Báró Rauch a királynál.

Báró Rauch Pált, aki szombaton este Bécsbe érkezett, vasárnap déli 11 órakor a király elől kihallgatáson fogadta. A kihallgatás Wekerle Sándor miniszterelnök kérésére történt, aki részletesen referált az uralkodónak a helyzetről és báró Rauch előterjesztéseiről. Báró Rauch hétfőn este érkezett vissza Budapestre, ahol bevárja a kormány intézkedéseit.

Báró Rauch — horvát bán.

Báró Rauch Pálnak tegnapi audienciája után kétségei, hogy a horvát bán méltóságban változás állott be. Rakodczay Sándor utóda báró Rauch Pál lett. A helyzet legújabb alakulása az újnapjai értekezlet eredménye. Amikor Dr. Wekerle tanácskozással ült össze politikai körökkel és dr. Rakodczay Sándor horvát bannal, a tanácskozás eleinte csak a kérdéssel foglalkozott, hogy kiirassanak-e a választások már most, vagy pedig várjon a kormányzat a választások kiírásával azok időpontjáig? A kérdés eldöntött, de az értekezlet során a miniszterelnök még arra is kérte a bán, hogy tájékoztassa őt részletesen a nemzeti párt december 28-iki tanácskozásának eredményeiről. Rakodczay ekkor teljes nyíltsággal és tárgyilagossággal azt a felvilágosítást adta, hogy ő a pártalakításra irányult törekvéseit meghiusultaknak tartja s eddig nem volt képes kormányzati programjának többségét biztosítani. A miniszterelnök megkérdezte a bán, hogy nem volt-e túlzó a helyzet megítélésében, amire azután Rakodczay kijelentette, hogy teljes tárgyilagossággal ítélve is meg a helyzetet, az nagyon borúsnak fog feltűnni s épp ezért fel is ajánlotta a miniszterelnöknek lemondását. Wekerle Sándor miniszterelnök sajnálattal vette tudomásul a bán kijelentését és Budapestre hívatta báró Rauch Pált s a vele folytatott tanácskozás után oly értelemben tett előterjesztést a királynak, hogy Rakodczay fölmentésével utódjául báró Rauch neveztesék ki horvát banná.

A kormány környezetéből nyomatókusan hangsúlyozzák, hogy báró Rauch Pált nem ruházzák föl újabb, Horvátországnak teendő engedelményekkel. Kizárt esetnek mondják, hogy a magyar kormány közjogi áldozatokat hozzon. Rakodczay bán programja és e program jóváhagyásának ténye nem értelmezendő úgy, mintha a magyar kormány az abban foglaltakat egyszerűen kidobta volna az ablakon. Azok az engedelmények csak ígéretek voltak arra az esetre, ha Horvátországban a rend helyeráll. Régi horvát óhajok teljesítésének kilátásba helyezése volt az a program, amelynek megvalósításával a válság megoldása után a magyar kormány egy órával sem később volna. Horvátország számíthat részleges kedvezményekre az 1868 : XXX. t.-cz. keretén belül, de előbb békének kell lennie. Báró Rauch tehát nem fogja magával vinni Zágrábba az egész magyar közjogot. Egyébként is báró Rauch nem is kérte a kormányt további engedelmények megadására és ezek nélkül is helyreállíthatónak tartja a rendet. A betöltendő osztály-

főnöki és főispáni állásokra már meg vannak a jelöltjei s ezek névsorát már be is mutatta a miniszterelnöknek.

Báró Rauch kifejezetten uniósista párt szervezésére gondol s mint bán onnan venné embereit, ahonnan éppen kínálkoznak. Amíg Rakodczay fel akarta támasztani a nemzeti pártot, addig Rauch új uniósista párt összerakására törekednék. A választásokra nézve újabb elhatározás nem fog történni s azokat az eredeti megállapodáshoz képest február végén fogják megtartani. Az új horvát tartománygyűlés tehát a törvényes határidőre, március 12-ére összejelhet. Ebből is azt a meggyőződést szerezhetné Horvátország, hogy a Wekerle-kormány törvényes és alkotmányos alapon akarja kormányoztatni. De erről fognak meggyőződni a horvátok akkor is, ha báró Rauchnak kinevezését horvát báná hivatalosan is publikálják. Arról szó sem lehet, hogy báró Rauch a Khuen-rendszert akarná visszahozni. Erélyes kézzel kell Horvátországot kormányozni, ezzel tisztában van, de törvénytelenre nem gondol.

Báró Rauch a helyzetről.

Bécsből jelentik nekünk, hogy Wekerle miniszterelnök mai kihallgatása után a „Neue Freie Presse” egy munkatársa felkereste báró Rauch Pált, aki a horvátországi válság megoldásáról a következőket mondta:

— Tegnap audienciám félóra hosszat tartott, csak informatív jellegű volt. Ő felsége fenntartotta magának a döntést. Ma a miniszterelnök kihallgatásán az ügy perfekcionálított és kineveztetésem most már csak a formális kérdése. A miniszterelnök írásbeli előterjesztése és az akták közreadása után kineveztetésem befejezett lesz.

— A horvát válságból való kibontakozás dolgában tekintetbe jövő ügyek két csoportba oszthatók, — folytatta báró Rauch, az új bán, — politikai és adminisztratív ügyekre. Politikai téren elsősorban, ha nem is küszöbölhetők ki egészen, mindenesetre enyhítendők azok a félreértések, amelyek manapság a horvát politikai köröket oly nagy izgatottságban tartják. Adminisztratív tekintetben pedig olyan politikát kívánok inaugurálni, amely alkalmas lesz az állami hatóságok és orgánumaik tekintélyének emelésére s az ország közgazdasági érdekeinek szem előtt tartásával minden téren, a földművelés, ipar, kereskedelem fejlesztése után az ország adózási képességét növelni fogja, mert főképpen a köznép helyzetének javításától lehet várni az egész ország boldogulását.

Az új bánhoz közelálló körökben így fogják föl a helyzetet:

A magyar kormányt az utóbbi napok eseményei meggyőzték arról, hogy a régi nemzeti párt devise-e alatt Horvátországban végbement pártalakulás nem ad alkalmas és szilárd alapot a horvátországi kormányzásra és inkább lehetséges az az uniósista frakció segítségével, amelyivel a pragmatika tekintetében kedvező megoldás kínálkozik. Az első lépés e részben az uniósisták által kiadott program volt, a második lépést a magyar kormány tette meg, amelyben a vasuti hivatalnokok szolgálati pragmatikájában a nyelvkérdést csak mintegy kvalifikációs kérdésnek kívánja tekinteni. Ez lényegesen csökkenti az ellentétet az uniósisták és a magyar kormány közt s még inkább enyhülni fog a félreértés, ha a nyelvkérdés megoldását közös meggyezéssel a regnikoláris bizottság elé utalják. Ez a programban a kibontakozás módjának magva. Vajon keresztülvihető lesz-e, az a jövő títka.

Az új horvát kormány megalakítása tekintetében főleg arra támaszkodnak, hogy az uniósisták utolsó konferenciáján száznál több előkelő horvát vezető-férfi volt jelen, akik készeknek nyilatkoztak az uniósista program alapján való csatlakozásra. Ha sikerül az uniósisták köréből osztályfőnököket és főispánokat kinevezni, akkor azoknak a nép körében nagy kedveltségük lesz.

Horvát vélemény.

Egy horvát politikus, aki kimagasló tagja volt a régi nemzeti pártnak, így nyilatkozott ma a horvát helyzetről:

— A volt nemzeti párt újjászületésének eszméje halvaszületett eszme. A nemzeti párt valaha a horvát nemzet intelligenciájának színe-javát egyesítette magában. E párt tagjai mind megbízható jellemű, derék hazafiak voltak, kikről fel sem tehető

volt, hogy hazájuk érdekeit elárulják. A főkérdés azonban az, vajon a nemzeti párti politikusok jó tulajdonságai a Magyarországgal szemben követendő politika terén érvényre juthattak-e? A horvát nemzet tragikuma talán, hogy a belügyek terén sok haladó eszmének szunnyadnia kellett a hamu alatt, sok kitűnő erőnek vesztetnie kellett, mert a Tomasics- és Sumanovics-féle pártfegyelm alatt állottak, kik 15 éven át a Khuen-Héderváry-féle reakzionárius regime főszlopai voltak. Khuen parancsai szerint dirigálták a volt nemzeti pártot. A párt agilis erőt téltelenségre voltak kárhoztatva, mert a vezérek megbénították minden ambíciójukat, tevékenységüket s majdnem minden kérdésben kész tények elé állították a pártuk híveit.

A vaskezű Khuen után a gyenge Pejacsevich alatt Tomasics, Sumanovics, egy ideig Chavrak és az után Nikolics érvényesítették, hol vállalva, hol egymás ellen harcolva, befolyásukat. Ők inkább megszokásból maradtak meg vezéreknek, annál inkább, mert Pejacsevich bannak nem volt ereje ahhoz, hogy a kormány gyeplőt megragadjon. Sokan pedig a párt hívei közül nem mocszantak meg, nehogy személyes ambíciók gyanújával megármadják őket. Voltak ugyan, akik előre látták, hogy a bekövetkező események viharától megragadják a párt hajóját, de a párt nem változtatta irányát s így senkit sem lephetett meg, hogy csapás csapás után érte utól a pártot.

Ők megadták a nemzetnek, amijök volt és ha új életre kelnének is, ha újból a hatalom birtokába jutnának, nem volnának képesek a nemzet javára valami újat megalkotni, sem a belügyek terén, sem pedig a régi bizalmas és barátságos magyar-horvát viszony helyreállítása körül, hanem visszaesnének a régi, kitaposott kerékvágásba.

Ne vegyék ezt a magyar politikusok személyes támadásnak! Hisz külföldön is ugyszólván matematikai szabály érvényével bír a váltakozás rendszere. Őt-hat évenként mindenütt váltakoznak a hatalom birtoklói, mert miáltal a nemzetnek megadták, amivel megajándékozhatták, felszínre s érvényre jutottak új emberek, új erővel, új eszmékkel, hogy ők is saját intenciójukat megvalósíthassák.

Megtörténik ugyan, hogy a bukott, régi vezérek néha új életre kelnek, amidőn hosszas pihenés alatt új erőre tettek szert, erejüket új eszmékkel frissítették fel. A néhai nemzeti pártnak régi vezérel azonban végkimerültségben s oly idült marazmusban szenvednek, hogy minden újjáélesztési kísérlet hiábavaló, meddő dolog csak s kárba vesztett fáradság.

A párt belélete intrikák körül forgolódott. A személyes harc iszonyu dimenziókat öltött egy párt korifeusai, valamint a párt és a horvát-serb koalíció között. Ha nem jött volna közbe a vasutasok szolgálati pragmatikája, az egész ország belefuladt volna a legrettenetesebb személyes harcba. Ez undorító ázsiai vagy legalább balkáni harc közepette a pártok majdnem teljesen megfélemedtek a nemzetéről, erről a jó, nemes érzelmű, áldozatkész nemzetéről. A pártok csak staffáznak nézték a nemzetet.

A régi nemzeti párt újjáélesztése és tömörítése kétes kimeneteli kísérletek. Mi kell tehát? Új vérrel fel kell frissíteni a régi nemzeti pártot, hogy ekképp új párt keletkezze, mely a helpolitikában a haladást, a civilizatorius tevékenységet fogja programjának vallani, Magyarországgal szemben pedig azon lesz, hogy a támadt ellentéteket kiegyenlítsse.

Várható ez pedig leginkább a báró Rauch Pál égisze alatt alakuló párt részéről. Hisz báró Rauch Pál, báró Rauch Levin, a híres első horvát bán fia, aki mint a horvát országgyűlés virilistája élénk részt vett Horvátország politikai életében s nemcsak kitűnően informált, higgadt és józan gondolkodású politikus, de hazánk nagystílű gazdáinak egyike, s egyénileg olyannyira rátermett a bánai állásra, hogy köréje csoportosul az uniósisták java-fénye, míg Tomasics, a Khuen-korszak ez élő emlékével szemben, a horvát nemzet csak ellenszenvvel viseltetik.

A horvátországi helyzet.

Zágrábból jelentik: A bán székben való változást most már kétségtelenné tartják. Báró Rauch Pál főleg a nemességre, a főnemesség egy nagy részére és az ugynevezett honoráczió osztály tulajdoni többségére támaszkodik. Nagy erőt kölcsönöz vállalkozásának azon körülmény, hogy a szerb radikálisok, kik a legutóbbi egyházkerületi választásoknál az önálló szerbek felett fényes diadalt arattak, báró Rauch Pálnak támogatásukat felajánlották. Már azokon a tanácskozásokon, melyeket báró Rauch Wekerle Sándor miniszterelnökkel a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg Budapesten folytatott, alkalma volt bemutatni, nemcsak kormányzati programját, hanem azon politikusok névsorát is, kikre feltétlenül számíthat. Már akkor abban a helyzetben volt, hogy az osztályfőnöki állások betöltésére nézve meg-

jelölhette embereit és a főispáni állások betöltésére nézve oly férfiak nevét említse, kik Horvátországban előkelő társadalmi és politikai pozícióval bírnak és akik az új rezsimnek képesek tekintélyt kölcsönözni. Hír szerint az osztályfőnöki állások közül a belügyi és a közoktatásügyi horvát emberekkel, az igazságügyi osztályfőnöki állás szerb emberrel fog betölteni. Ami pedig a választásokat illeti, legalább is harmincz kerületben veheti fel az unionista-párt a küzdelmet a koalícióval vagy a Starcevic-párttal szemben. Jelöltekben sincs hiánya báró Rauchnak. Lehetséges, hogy az első választás alkalmával az új kormánypártnak nem lesz módjában az abszolút többséget magának megszerezni, de akik a viszonyokat ismerik, biztosra veszik, hogy egy második választás ezen eredménynyel fog járni.

Budapest, január 6.

A függetlenségi párt értekezlete. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt csütörtökön, a hó 9-én, délután 6 órakor értekezletet tart, amelyen többek közt kijelöli az önálló magyar nemzeti bank előkészítésére kiküldött parlamenti bizottság függetlenségi párti tagjait.

A képviselőház bizottságából. A pénzügyi bizottság január 8-án délelőtt 10 órakor az országgyűlésben ülést tart, amelynek tárgya a belügyi tárca költségvetése, utána a költségvetés általános jelentése. — A VII. bíráló bizottság január 15-én déli 12 órakor a jegyzői osztályban tart ülést, amelyben Décsy Zoltán képviselő megbízó levelét tárgyalják.

A bank-bizottság. A képviselőháznak szünet utáni első ülésén tudvalegőleg Wekerle Sándor miniszterelnök indítványozni fogja, hogy a Ház válasza meg az a huszenegy tagu bizottságot, amelynek feladata, a képviselőház határozata szerint, az önálló magyar nemzeti bank előkészítése lesz. A politikai világban élénken foglalkoznak a bank-bizottság ügyével, amelyben az összes pártok képviselve lesznek. A függetlenségi párt természetesen többségben lesz, 14—15 taggal képviselve. Közvetlenül a megválasztás után a bizottság megalakul, megállapítja a tárgyalás rendjét, de az érdemleges tárgyalásokat csak a delegációs ülészek után kezdi meg. Politikai körökben helyesnek tartanák, ha a bizottság két előadót választana, egyet az önálló bank és egyet a bankközösség hívei közül, hogy a szemben álló véleményeket könnyebben lehessen összehasonlítani és tisztázni. A kormányt is fel fogják szólítani álláspontjának kifejtésére, az osztrák-magyar bankot is felszólítják álláspontjának előadására és szaktekintélyeket is meg fognak hallgatni. A bizottsági tagok kijelölését a pártok legközelebbi értekezleteiken ejtik meg. Ebben az ügyben Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter szűkebb körű tanácskozást tartott az országos függetlenségi és 48-as párt vezetősége ma délben, amelyen többek között résztvettek gróf Apponyi Albert, Tóth János és gróf Batthyány Tivadár is.

A hadügyi szállítások és a magyar ipar. A delegációk múlt évi ülésezése alkalmával a magyar delegációban napokon át folyt a vita a magyar iparnak a hadsereg szállításoknál a kvóta arányában való részesítése iránt. Schönai hadügyminiszter ismételtén kijelentette, hogy teljes méltán viselhetik a magyar politikusok a kívánsága iránt és a maga részéről is mindenképen azon lesz, hogy a magyar ipartermékek aránylagosan részesíttessenek a szállításokban, sőt, hogy ha az egyik iparágban a magyar ipar versenyképes nem lenne, egy másik iparágban kompenzációt nyerjen. A magyar delegáció akkoriban nagy meglepéssel tudomásul vette a hadvezetőség e nyilatkozatát, érdemben azonban mindezek dacára sem változott a helyzet. A nyári folyamán a hadügyminiszter panaszkodással fordult ugyan a magyar kereskedelmi miniszterhez, melyben elmondta, hogy ismételtén tapasztalta, hogy a hadsereg számára szükséges cikkek versenytárgyalása alkalmával magyar cégek egyáltalában nem pályáznak. A hadügyminiszter maga volt az, aki kérte a kereskedelmi minisztert, hogy hívja fel erre az érdekelteket körök figyelmét. A kereskedelmi miniszter ez ügyben annak idején az országos magyar iparegyesülethez és a magyar vasművek és gépgyárak országos egyesületéhez fordult, amelyek vizsgálatot indítván, arra a furcsa felfedezésre jutottak, hogy a magyar cégeknek a versenytárgyalásoktól való elmaradása többnyire annak volt betudható, hogy számos

esetben a szükséges adatok késedelmes közlése miatt nem készülhettek el idejében az ajánlat beadására. Kitént az is, hogy akárhányszor a magyar szállítók egy-egy alkalommal a szállítandó mennyiségnek oly csekély részét kapták meg, hogy jóformán még a pályázati költségeket sem tudták fedezni. A kereskedelmi miniszter e kérdésben már múlt évi szeptember havában felvilágosítást kért a hadügyminisztertől a magyar delegáció legközelebbi összeülése alkalmával a magyar delegációban interpellálni is fogják a hadügyminisztert, hogy e kérdés teljesen megvilágosítható legyen.

Függetlenségi pártalakulás. Ma megalakult a szeredi függetlenségi 48-as kör. Kossuth Ferenczhez táviratot intéztek a következő tartalommal: A szeredi függetlenségi és 48-as pártkör mai megalakulása alkalmából kifejezi nagyméltóságod iránt hűség ragaszkodását és tiszteletteljesen üdvözl. Dr. Havas elnök, Földes jegyző.

Az óbudai választás. Dr. Botzenhardt János pártjának vezető férfiai vasárnap este dr. Kontra Aladár református lelkész pártelnök vezetésével értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az e hó 12-én elmondandó programbeszédre meghívják gróf Apponyi Albertet, gróf Batthyány Tivadart, valamint a függetlenségi és 48-as párt több vezető alakját.

Egy képviselő lemondása. Ó-Buda és Csikszereda után most Trencsénben üresedett meg a mandátum, amelynek eddigi képviselője, Baross Jusztin alispánna történt megválasztása következtében lemondott a mandátumáról. A választási mozgalmak már megindultak Trencsénben, ahol dr. Stur Károly ügyvéd személyében tót nemzetiségi jelölt is megpróbálkozik.

KÜLFÖLD.

Polgári hadügyminiszter Olaszországban.

Az újév elején Olaszországban nagyjelentőségű esemény történt: a hadügyi kormányzat egy polgári hadügyminiszter kezébe került. A visszalépett hadügyminiszter, Viganó altábornagy maga volt az, aki Giolittinek azt tanácsolta, hogy a hadügyi kormányzat utjában feltornyosult tömérdek nehézségek elhárítása céljából tegyen kísérletet azzal, hogy a hadügyminiszteri állást polgárminiszterre bizza.

Viganó lemondása azáltal vált szükségessé, hogy legutóbb egy hadügyi vizsgálóbizottság küldetett ki avégett, hogy a parlamentnek jelentést tegyen a hadseregnek és a katonai adminisztrációnak jelenlegi állásáról. A vizsgálóbizottság munkájának előterjesztését legközelebb várják és ebből az a feladat hárult volna Viganóra, hogy bíró és peresfél legyen a saját ügyében, mely szerepet ő maga is lehetetlennek tartott magára nézve. Ez okolja meg az olasz kormányt, hogy abbéli elhatározását, hogy politikai hadügyminisztert neveztesse ki, aki pártpolitikai barátjaira támaszkodhassék, ha majd nemsokára a parlament itélkezni fog a hadügyi kérdések dolgában.

Tudnivaló ugyanis, hogy Olaszország hadseregének a szénája már régóta nincsen rendben. Nyílt titok, hogy gyakran a legügyesebb felsőbbbrangu tisztok lépnek ki a hadsereg kötelekéből, mert nincsen módjában a hadseregnek rozoga és ósdi szervezetében a legcsekélyebb reformokat is keresztülvinni. A tömérdek panaszok emiatt szüntelenül napirenden vannak és a Penziero militare című katonai lapnak nincs az a száma, amely ne hemzsegne a legsúlyosabb vádaktól a hadügyi kormány ellen. E vádak szószólója Ranzi kapitány. Most maga a parlament akar foglalkozni a felhangzott vádak elbírálásával. Ezt előre látva Viganó, számos, mondhatni a legfontosabb reszortbeli ügyosztályokat már korábban elválasztotta a hadügyminisztériumtól és a vezérkarnak rendelte alá. Ezzel is akarta megkönnyíteni egy polgári hadügyminiszternek hivatalba lépését. A hadügyminisztérium ügykörébe ezután csak a törvényelőkészítés, az adminisztráció, az előléptetés és a technikai anyagok a főfelügyelés tartoznak, míg a hadseregnek legfontosabb belső szervezeti ügyei a vezérkar illetékessége alá tartoznak.

Casana Severino szenátor az első polgári hadügyminiszter Olaszországban, míg a tengerészeti kormány élén már több polgári mi-

niszter állott, így a többek közt Depretés és Biancheri. Casana egy régi piemonti patri-cziusi családnak sarjadéka, amely mindig hű volt a savoyi dinasztának. Az új hadügyminiszter mint mérnök képezte ki magát és számos iparvállalat élén állott. A kilenczvenes évek közepe felé Turin, szülővárosának polgármestere volt. Családi hagyományból konzervatív érzelmi, de eddig nem csatlakozott egy politikai párthoz sem, csak a szocialisták ellen folytatott kemény harcokat. Mostani minisztersége éppen a szocialistákat hozza a legnagyobb zavarba, mert teljesedésbe megy ugyan az ő régi vágyuk, hogy tudniillik polgárember álljon a hadügyi kormányzat élén, de éppen ez a polgárember most a legelszántabb ellenségük és így tőle nem várhatják azt, hogy teljesülni fognak abbéli vágyaik, hogy a hadsereg is a szocialista tanok varázskörébe kerüljön. A mérsékelt polgári pártok valamennyien lelkesen üdvözlők az első polgári hadügyminisztert.

Az osztrák kormány rekonstrukciója. Bécsi hírek szerint az osztrák kormány rekonstrukciója, — amelyről már régóta szó van — immár elhatározott és küszöbön álló dolog. Báró Beck osztrák miniszterelnök legutóbb a délszláv szövetség és a szlovén klub vezető embereivel tanácskozott, akik valamennyien úgy nyilatkoztak, hogy a délszláv tárzanéklük minisztérium felállítását tovább nem lehet elodázni. A politikai körök már tudni vélik, hogy ki lesz az új miniszter. E szerint először Sustersic szlovén képviselő volt kombinációban, de minthogy ő vonakodik tarczát vállalni, dr. Ivcevic képviselőt, a délszláv klub elnökét emlegetik, dr. Ivcevic, aki dalmát tartományi főnök és a dalmát tartománygyűlés elnöke, ettől az állásától kinevezetése esetén természetesen megválik. A kabinet rekonstrukciója mérvadó politikusok véleménye szerint a tartománygyűlési választások után, vagy a tavaszi ülésszak tartama alatt fog megtörténni.

Kitüntetések az osztrák minisztériumban. Bécsből jelentik, hogy a kiegyezési munkálatok befejezése után az osztrák minisztériumok kebelében több magasállású hivatalnok részesül királyi kitüntetésben. A bécsi forrás szerint lovag Korytowski pénzügyminiszter a Lipót-rend nagykeresztjét, dr. Sieghardt osztályfőnök a Lipót-rend kommandeur keresztjét, Bernatky Ödön pénzügyminiszteri osztályfőnök a Ferencz József-rend komtur-keresztjét a csillaggal, Roessler Mór kereskedelemügyi osztályfőnök és Spitzmüller országos pénzügyigazgató a Lipót-rend kommandeur keresztjét, Sonnenschein vasutügyi miniszteri tanácsos a III. osztályú Lipót-rendet, dr. Ivas pénzügyminiszteri osztálytanácsos pedig a III. osztályú vaskoronarendet kapja.

A japánok ellen. Vancouverben nagy a veszedelem. A japánok a környékről százával csődülnek a városba, hogy fenyegetett honfitársaiknak segítsenek. Véres összeütközésre van kilátás. Honoluluól is tömegesen sietnek a japánok Vancouverbe. Az első összetűzésre az adott okot, hogy az amerikaiak a japánokat gyanúsították egy tüzoltó meggyilkolásával.

A svéd király a koronázás elmaradásáról. Stockholmól jelentik, hogy Gusztáv király az „Attenblad” egy munkatársa előtt kijelentette, hogy minden külső befolyástól függetlenül saját maga határozta el, hogy nem koronáztatja meg magát. A koronázást, amelyet az alaptörvények nem tesznek kötelezővé, feleslegesnek és a korszellem szempontjából meg nem felelőnek tartja. A koronázással összekötött rendkívüli nagy költségeket is mérlegelte, amidőn arról való lemondásra határozta el magát. A király közölte továbbá, hogy személyes kívánságára az országgyűlés megnyitási szertartásainak lényeges egyszerűsítésére dolgoznak ki tervezetet. A király végül kijelentette, hogy a maga részéről legfőbb óhaja az egyszerű és takarékos élet. Ha ezt az elvet nem viheti teljesen keresztül, ez az uralkodó reprezentatív állásában nyeri természetes magyarázatát, mert sem az országnak, sem a népnek nem használna, ha a király bizonyos alkalmakkor nemzetközi szertartásokat és szokásokat figyelmen kívül hagyna. Gusztáv király felfogásából azonban, bármilyen tiszteletreméltó is az indokai, nem lehet általános következtetéseket vonni, mert Svédországban a koronázásnak nincsen közjogi jelentősége, mint nálunk Magyarországon. Ott a koronázás tényleg csak czeremónia, mert a király, még mielőtt trónra lép, a miniszterek előtt esküt tesz az alkotmányra.

A pénzügyi tisztviselők memorandumuma.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 6.

A vármegyház disztermében vasárnap délután három órakor kongresszusra gyűlt a magyarországi fogalmazói kar, hogy az előléptetési viszonyokról tanácskozzék. A kongresszuson, amelyen Vécsey Róbert kaposvári pénzügyi igazgató-helyettes elnököt, harmincegy pénzügyigazgatóság yett részt, körülbelül száz tisztviselővel. A kongresszus tisztikara a következőképpen alakult meg: gróf Batthyány Tivadar díszelnök, László Pál budapesti pénzügyigazgató elnök, Vécsey Róbert, Niedzivilszky László alelnökök, dr. Nyikos Lajos előadó, Elek Gyula és Főző Sándor jegyzők.

László Pál, az új elnök röviden vázolta a nagygyűlés célját és annak a reménynek adott kifejezést, hogy az akciót siker fogja koronázni. A beszéd végén érkezett gróf Batthyány Tivadar, akit percekig tartó ovációval fogadtak.

Dr. Nyikos Lajos előadó ezután bemutatta a kormányhoz intézendő memorandum-tervezetet, amely a budapesti és zombori pénzügyi fogalmazói kar szövegezésének összegeztetésével készült. A memorandumban a következőket kéri:

1. A pénzügyi fogalmazási kar személyzetéből soroztassék a negyedik fizetési osztályba egy fél, az ötödikbe három, a hatodikba 11, a hetedikbe 26, a nyolcadikba 26, a kilencedikbe 10, a tizedikbe 22 százalék. A fogalmazó-gyakornokok segélydíját 1900 koronában állapítsák meg.

2. Kéri, hogy a pénzügyminisztériumban a fogalmazói és segédtitkári állásokat megszüntessék, hogy a külső hivataloknál működő kiváló szakemberek foglalhassák el ezeket az állásokat.

3. A megüresedett állásoknak pályázat nélkül és 6 héten való betöltését kívánják.

4. A helyszínelési és kataszteri tisztviselőknél külön rangsorozatba való állítását kívánják végül.

A memorandum részletes tárgyalása során Mirse vits János dévai segédtitkár indítványt tett, hogy foglalják memorandumba a pénzügyi helyettesigazgatói állás megszüntetésére vonatkozó kívánásokat. Az indítványt az elnök felszólalása után visszavonta, nehogy ezzel az egyelőre kevésbé sürgős kérdéssel komplikálják az akciót.

A kongresszus a memorandumot néhány apróbb stiláris módosítással elfogadta.

Gróf Batthyány Tivadar díszelnök emelkedett ezután szólásra.

Mint az állami tisztviselők Szegeden megtartott kongresszusának elnöke veszek részt a gyűlésen — mondta — s szívesen veszem kiintető bizalmukat, mert e mozgalmat, amely a szegedi kongresszus kívánásait teljes mértékben magáévá teszi, csak a szegedi kongresszuson hangzatosított törekvések kibővítésének, a pénzügyi fogalmazási kar speciális érdekeiért való küzdelemnek tekintem, amely az előbbivel teljes harmóniában van. Bűnt követ el véleményem szerint az, aki nehézségeket támaszt a nagy szervezkedéssel szemben s így megkönnyíti ellenségeink munkáját. Ez a mozgalom azonban nem ilyen. Önök azért jöttek össze, hogy különleges sérelmeikre ideiglenes orvoslást keressenek s ez nagyon helyes törekvés. Önök nem harciállás mozgalmat indítottak, hanem, hogy úgy mondjam, csak saját érdekeiket specializálták. Nem szabad egy percze sem elfelednünk, hogy az állami tisztviselők nagy munka előtt állnak, míg tető alá nem hozza a szegedi kongresszus határozatait. Hogy ezek valóra váljanak, ahhoz szükséges a tökéletes testiületi együttérzés. Megragadom most tehát az alkalmat, hogy ezekre a nagy szempontokra irányítsam a kongresszus figyelmét. Addig teljes rend nem lehet s minden rendezése csak ideiglenes, amíg szolgálati pragmatika nincs és a nyugdíj, meg a lakásbér kérdését nem rendezik véglegesen. Erre kell tehát állandóan törekednünk és ezzel együtt az automatikus előléptetésre. A tisztviselői kérdés megoldására az állam évek hosszú során át semmit sem tett. Negyven év óta a Széll Kálmán által beterjesztett s a Tisza Istvántól megconkitott javaslat volt az egyetlen ilyenfajta lépés. Az állások kreálása sem segített, mert azok legtöbbször már létesítésük előtt be voltak töltve. A mostani kormány és a mostani többség nem feledkezett meg azokról az ígéretekéről, amelyeket régebben tett. De azt be kell látnunk, hogy az ígéretek teljesítése csak bizonyos rendben történhetik. Az eddig való fizetésrendezéseket egy jól átgondolt segítő akció kezdetének kell tekintennünk, mert a kormány nem engedheti meg, hogy tisztviselői között az elkeseredés legyen urrá. Ugyel-nünk kell azonban arra, hogy mozgalmunk méltá-yosságáról az adózó polgárság is meg legyen győ-

zödvé. A katonatisztek fizetésemelésre nézve is az a véleményem és álláspontom, hogy az a megfelelő politikai kautelákkal megszavazható, de csak akkor, ha jut rá pénz, ha azok, akik nagyobb szükségben élnek, ki lesznek elégítve. Így elsősorban az állami tisztviselők.

Ezeket akartam elmondani s most még egyszer köszönöm megtisztelő bizalmukat.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a kongresszus elhatározta, hogy a memorandumot küldöttség után juttatja dr. Wekerle Sándor miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez, továbbá a képviselőház elnökéhez. A küldöttséget gróf Batthyány Tivadar vezeti.

A kongresszus végül végrehajtó-bizottságot küldött ki, mely mindaddig permanenciájában marad, amíg kérésüket nem teljesítik. A végrehajtó-bizottság tagjai lettek: Nyikos Lajos, Suhajda József, Cserna Károly, Dénes István, Telegdy Géza, Varga Imre, Thury Zoltán, Havass Jenő, Dotró László és Szentpályi Sándor.

A mészáros-segédék sztrájkja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 6.

Amitől sem a főváros közéletmezési ügyosztályának vezetője, sem a vágóhidak igazgatója nem akart félni, az legnap délután csakugyan bekövetkezett, úgy, amint azt mi előre megjósoltuk.

A mészáros-segédék tegnap délután a József főherceg-szállóban tartott nagygyűlésükön ugyanis kimondták az általános sztrájkot s miután a székálló legények szintén csatlakoztak a mozgalomhoz, ma már körülbelül hétszáz azoknak a husmunkásoknak a száma, akik a sztrájkot le-tették a kézből. A vágóhidakon dolgozik ugyan ma is egy töredéke a munkásoknak, de azokkal, eltekintve attól, hogy nem is elsőrendű munkások a sztrájk török, a vágóhidak forgalmát semmi esetre sem lehet fentartani.

Az általános sztrájkot eldöntő gyűlést, amelyen körülbelül ezer segéd vett részt, az egybehívók nevében Reisz Mór nyitotta meg. Izgatott hangulatban választották meg indítványára Szívós Izidort elnöké, Foltán Ferenczet pedig jegyzővé. Az első szónok Biró Ignác volt, aki azzal kezdte a beszédét, hogy a munkások tudják, hogy mit kell tenniük. A vezetőség mindent elkövetett, hogy elkerülje a sztrájkot, de provokálták őket erre. Eddig azt hitte az intéző bizottság, hogy nincs szolidaritás a segédék között. Ma azonban, amikor tettről van szó, mindenki csatlakozott hozzájuk. Vágó Béla, a szociáldemokrata-párt megbízásából beszélt, szegyenel teljesnek mondotta azokat a követeléseket, amelyekért a munkásság harcolni kénytelen. A munkások törekvését az egész polgári társadalomnak támogatni kell. Az a tény, hogy a munkások akarták a békét s hogy az a mesterek ellenállásán tört meg, mutatja, hogy a munkások becsületesekek. Ha kitar-tanak a küzdelemben, az csak a munkások diadalá-VAL végződhetik. Perjesz Samu éttermi-segéd a szabad szervezést nevében a legmesszebbmenő támogatást ígérte meg a sztrájkolóknak. A bejelentés nyomán támadt éljenzés lecsillapultával Baumgarten Antal németül akart beszélni, de a rendőrfogalmazó eltiltotta a német szótól. Baumgarten ekkor magyarul mondta ezt a két szót: — Harczba lépünk — aztán gyorsan hozzátette ismét németül: — Ne engedjük magunkat! Oyözni fogunk! — Mielőtt a rendőrtisztviselő szólhatott volna, a szónok már le is szállt az emelvényről.

Reisz Mór indítványt tett ezután, hogy mivel a mészárosok ipartestülete megszegte adott szavát, ne folytassák a munkások a tárgyalásokat, hanem mondják ki az általános sztrájkot. Rövid néhány nap alatt megtörik a munkaadók ellentállása. A gyűlés egyhangulag magáévá tette Reisz Mór indítványát s a munkások a Marseillaise éneklése közben négyes sorokban átvonultak a sztrájk tanyára.

A sztrájk tehát általános. Békétárgyalásokra most már gondolni sem lehet, mert a segédék is az intranzigencia álláspontjára helyezkednek a mesterekkel szemben.

A mészárosmesterek egyébként ma a következő felhívást bocsátották ki:

„Felhívás a mészárosmesterekhez! A vágóhidai alkalmazottak egy töredéke a mai napon sztrájkba lépett. Bár a sztrájk készületlenül talált bennünket, a munka mégis akadálytalanul folyt és fönnakadás nem volt sehol. Nehogy azonban meglepetésben részesüljünk, szervezkedtünk, hogy a minden jogot nélkülöző harcot végleg letörjük. Intézkedtünk, hogy a munka zavartalanul és akadálytalanul folyhasson. A bizottság tagjai Redner Samu, Himler József, Györgyi Kálmán, Weisz Hermann és Friedmann Mihály, akik a vágóhídon az ipartestület telefonszobájában tartózkodnak és intézik a hozzájuk forduló szak-társak kívánságát. Felkérjük tehát mindazokat a szak-társakat, akik a közös ügy érdekében résztvenni óhajtanak, akik a vágásoknál segédkezni hajlandók, vagy akik munkaerőt igénybe venni szándékoznak, forduljanak bizalommal a bizottság tagjaihoz. Az ügy fontos és komoly. Be kell bizonyítanunk, hogy tetterős férfiak vagyunk, akik igazunk megvédésére elég erő-vel bírunk. Ezért felkérjük önöket, hogy szakkép-zettséggükkel, tudásukkal és erejükkel a közönség és üzletünk érdekeit megvédeni segítsenek. Tartsa kö-telességének minden mester, hogy naponta délelőtt 10 órakor a közvágóhídon megjelenjen és hozza ma-gával szükséges szerszámit is, mert segítségét kö-szönettel vesszük és nagy előnyünkre szolgál, ha a munkát egyöntetű megosztással végezhetjük. Tömör-üljünk, mert egyesülésben rejlik az erő. Összetar-tással visszaverjük a jogtalan és igazságtalan táma-dást. A közvágóhídon a husvásár meg van kivétele-sen engedve és így husszükségletét mindenki már ott beszerezheti. A vasárnapi vágás meg van en-gedve. A Budapesti Mészáros Ipartestület megbízá-sából a 45-ös bizottság”.

A sztrájkolók Vig-utca 18. szám alatt levő Poós-féle vendéglőben üttették fel a sztrájk tanyát. Összesen 5—600 munkás van állandóan a sztrájk tanyán. A Nagy és Eichner-cég alkalmazottai 500 pár szialádét küld-öttek a sztrájkolóknak. A hangulat a sztrájk tanyán elég vidám, bár a sztrájkolók egy része állandóan távol van. A szövetségi mészárszék eszméjét, úgy látszik, maguk a munkások sem vették komolyan, mert ma már erről a dologról senki sem beszél.

Olvasóinkhoz!

Január elsejével negyvenharmadik évfolya-mába lépett az Egyetértés, a legrégebb, leg-elterjedtebb s tartalomra a legnagyobb független-ségi napilap. Az a hosszú út, melyet a független-ségi és 48-as eszmék törhetlen küzdelemben megtett, olvasóink egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország füg-getlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország ön-állóságának leghevesebb előharczósa, hanem en-nek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés múltja egyuttal a jelene és a jövője is.

S ahogy a múltban, úgy a jövőben is pillana-tig sem szűnünk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az Egyetértés úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetéssel foly-tán a legbővebben s a legnagyobb változatosság-gal adja a napi eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren min-denkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az Egyetértés ezenkívül a magyar csa-lád számára a Magyar Szalon rendkívül viltozatosan és irodalmi nívón szerkesztett havi folyóiratot küld meg teljesen díjtalanul.

Az Egyetértés a magyar olvasóközön-ség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövő-ben csak fokozottabb munkássággal fogja gyara-pítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A tanítóképző-intézeti tanárok kongresszusa.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 6.

A budai pedagógium épületében vasárnap a tanítóképző-intézeti tanárok és tanítóképző-intézeti tanárnők gyűltek össze kongresszusra, hogy fizetésjavításuk ügyében állást foglaljanak.

Az előkészítő bizottság nevében dr. Baló József nyitotta meg a kongresszust, akít a nagygyűlés elnökévé választottak. A jegyzői tisztségre Heinrich Józsa tanárnőt kérték fel.

Az elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy az államtanárság családott a kormányának 1908. évi költségvetésében, mert ebben a tanárságnak több ízben tett ígéretekről teljesen megelégedtek. A tanítóképző-intézeti tanároknak a fizetésügy tekintetében a középiskolai tanárok mozgalmával egységes álláspontot kell helyezniük s csupán sajátos viszonyaikból folyó különös kívánalmakat kell szem előtt tartani.

A tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után Seress János előadó szép indoklás kíséretében feltegette a fizetésjavítás méltányosságát és szükségességét s határozati javaslatot terjesztett be, amelynek főbb pontjai a következők:

1. A fizetésjavítás mértéke és ideje: Az 1893. évi IV. t.-cz. intenzívó szerint a tanítóképző-intézeti tanári személyzet fizetése egyenlő legyen a bírói státus tagjainak javadalmazásával. A fizetésjavítás 1908. évi január 1-től kezdődő érvényvel eszközözzék.

2. A fizetésben való emelkedés módjait tekintetében a javaslat kívánja a széniumos rendszert. A fizetésben való emelkedés alapja a szolgálati idő legyen, az előléptetés pedig automatikus legyen. Az előléptetés oly rövid időközökben történjék, hogy a tanárok szolgálatuk huszonötödik évében, az igazgatók pedig szolgálatuk tizedik évében ériék el fizetésük legmagasabb fokát.

Számol a javaslat azon akadályokkal, melyek a széniumos rendszer életbeléptetését elodázhathatják, de tekintettel a fizetésjavítás égető sürgősségére, kívánatosnak tartja, hogy e javítás, a bírói státusra 1908. január 1-étől tervezett rangsoros fizetésemelés arányai szerint, ugyanezen időtől fogva foganatosítottassék.

3. Az eddig szerzett jogok az új rendre való átterésnél kielégítendőek. A fizetésjavítás akár széniumos, akár a rangsoros rendszer szerint történjék, akként eszközözzék, hogy az mindenkire számbavehető fizetésemelést jelentsen.

A határozati javaslatához többen szólottak hozzá s végül egyhangulag elfogadták.

A kongresszus ezután kimondotta, hogy a tanítóképzés törvényhozásilag rendeztesék és a tanárok szolgálati pragmatikájának elkészítése az illetékes tényezők legközelebbi feladatává tétessék. Majd megbizta a kongresszus az eddigi előkészítő bizottságot, hogy a nagygyűlés határozatait memorandumba foglalva küldöttségileg nyújtsák át gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszternek és a két államtitkárnak.

A kongresszus az elnöknek és a végrehajtó-bizottságnak mondott köszönetet, mire az elnök a nagygyűlést berekesztette.

TÁVIRATOK.

Volt miniszter halála.

Kopenhága, január 6. Jónhke altengernagy, volt tengerészetiügyi miniszter múlt éjjel meghalt.

Uj belga kormány.

Brüsszel, január 6. (Saját tudósítónktól.) A király ma a kabinet tagjainak sürgetésére Scholaert képviselőházi elnököt megbizta kormányalakítással.

AZ EGYETÉRTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 796. szám.

UJDONSÁGOK.

A munka hősei.

* * *

A courrieresi bányatelep — pár évvel ennelőtte — már fölfalt jó néhány emberéletet, de hír jön róla, hogy a föld alatt terpeszkedő szörnyeteg még mindig éhes és nem lehet tudni, hogy a tárnákban dolgozó munkásokra mikor szakad le egy újabb veszedelem? A zsiros fekete szénerek mentén lassu kuszással előre haladva, még mindig lesben áll a tűzhalál és minden perczen attól lehet tartani, hogy új katasztrófával új gyászt hoz ez a régi alattomos emberirtó hatalom.

Most az következnék, hogy a toll dicséző dythirambust írjon a modern heroszokról, a munka hőseiről, akik tudva, hogy meggyújtott kanócu puskaporos hordók fölött járnak, szürke munkazubbonyban naponta leszálnak a fekete mélybe, ahol a halál lakik s nyugodt kötelességtudással két kezük munkájával napvilágra hozták a szentet. Nemcsak, hanem ezek a szürke emberek egészen a bai gyökeréig, oda is elmennek, ahol az égő kanócu már-már éri a robbanó puskaport: az egyik lángoló tárnából csak tegnap is félig holtan hoztak föl egy mérnököt és két munkást, akik félig megfúltak, azon dolgozva, hogy a tüzet elfojtsák s a várható gázrobbanást elhárítsák. Hatalmas, gigászi küzdelem ez! A fukar anyaföld mohó kapzsissággal őrzí a méhében rejülő fekete kincseket; de számtalan kohó és kazán tüzelőre éhes és ime egész sereg ember kockára teszi az életét, hogy a fukar anyaföldet megrabolja.

Az én kezemben azonban megáll a toll és nem tudom megírni a dythirambust. Mert eszembe jut, hogy ez a sok ember krajezárnyi bérért teszi napról-napra kockára az életét s amíg küzdelmüket látszólag egy magasztos cél aranyozza be, ami méltó az önfeláldozásra, a soha sem szünő harc célja tulajdonképpen egészen más alanti ok: a kapitalista részvényesek mennél magasabb osztaléka. Ebbe a látószögbe állítva, eltűnnek a hősök, az emberfölötti heroszok; egy csomó szegény, lerongyolódott embert látok csupán, aki éhes, aki élni akar s aki a nyomor és kedvezőtlen társadalmi helyzet tulsúlyával vállal egy másik hatalmas és könyörtelen társadalmi osztály szolgálatában testi épségét és életét is kénytelen vásárra vinni, akárcsak a középkor rablólovagaihoz szegődő zsoldos katona.

Notabene: hála minden hamis bálványt porba döntő apostoloknak, eme középkori zsoldosok s velük együtt minden harc és háboru természetrajzával már meglehetősen tisztában vagyunk. Élesen látó modern szemek előtt nem titok többé, hogy hazug csalafintaság volt az a romantikus máz, amivel a katonák ugynevezett gyöngyéletét a köztudat behurkolta. A hazáért hősi halált halni szép dolog lehet, nem kevésbé szép, mintha a kulturáért és fölvilágosodásért áldozza föl valaki önmagát. Csak az a baj, hogy tisztán a hazáért meghalni olyan szerencse, ami kevés embernek adatott, mert a haza fogalmát a legtöbbször egy-egy befolyásos érdekcsoport sajátítja ki magának. Az angol-bur háborut például néhány gyémántbányáért vívták, meg azért, hogy gyorsabb tempóban fogyjanak a Chamberlain-gyár töltényei. Az orosz-japán háborut pedig némely keletázsiai favállalatok miatt kellett egy millió embernek végigsanyarognia, amely vállalatokban részesek voltak az orosz uralkodóház nagyhercegei. Így a régi stíli öldöklő hősök nem kevésbé kizsákmányolt páriái a kapitalizmus néven ismert örökké éhes mo-

lochnak, mint a modern heroszok s ezekután nem is kell elvetemült cinikusnak lenni ahhoz, hogy fölvetődjék az emberben a kérdés, vajlon egyáltalában érdemes-e önfeláldozó hősnékné lenni, amikor az ember kiomló vére nem a szabadság földjét, nem is a kultura fáját termékenyíti meg, hanem mindössze annyit használ, hogy csengő pénzértékre átszámítva, néhány részvényes dividendáját gyarapítja.

Ben.

Naplórend. Naplár. Kedd, január 7 — Római katolikus: Aba, Raymond. — Protestáns: Artur. — Görög-ország: december 25. Nagy karácsony. — Zsidó: Teh. 4. — A nap két részgel 7 óra 48 perczkor, nyugszik délután 4 óra 20 perczkor. — A hold két délelött 10 óra 33 perczkor, nyugszik esti 7 óra 6 perczkor. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 órakor. — Az Akadémia I. osztályának ülése délután 5 órakor. — Az Országos közgyűlés délután 5 órakor a középponti városokhoz. — A Kereskedelmi Szakszervezetek hangversenye a Zenakadémiában. — Magyar Művészeti Társaság hangversenye a Royalban. — A Magyar Turista Egyesület felolvasó ülése esti fél 7 órakor a régi országsházában. — A Képzőművészeti Társulat téli tárlata a Múcsarnokban nyitva 9-3-ig. Belépődíj 1 korona. — A M. I. E. N. K. kiállításának megnyitása a Nemzeti Szalon Erzsébet-téri palotájában. — Zombory Lajos ziverteményes kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37-39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 8. szám alatt) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kiváló-téri szalonja nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Az Amatőr Műgyűjtők kiállítása az Iparművészeti Múzeumban nyitva 9-1-ig és 4-8-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum régi-ségára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Aquinumi Múzeum nyitva egész nap. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-től fél 12-ig. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Szechenyi Múzeum nyitva 10-12-ig. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-12-ig és 6-8-ig. — A Pedagógiai Könyvtár és Tanszerkiállítás zárva.

— Személyi hír. Günther Antal igazságügy-miniszter, aki 5-én családját a Tátrába kísérte, 6-án visszautazóban Iglón szállt ki, ott fél napot töltvén választói körében, ma délután Budapestre visszautazott.

— Frigyes főherceg jubileuma. Frigyes főherceg, mint annak idejében közöltük, december 25-én ünnepelte meg annak az évfordulóját, hogy Pozsony városába tette át lakását. Pozsony város törvényhatósági bizottsága ez alkalommal ünnepi közgyűlést tartott. Ezen a közgyűlésen Broilly Tivadar polgármester javaslatára jegyzőkönyvben örököltette meg a város háláját a főhercegi család iránt és elhatározta, hogy hódoló feliratot nyújt át Frigyes főhercegnek és nejének. A feliratot tegnap délben nyújtották át Frigyes főhercegnek pozsonyi palotájában. A polgármester tegnap a küldöttség eljenzése közben üdvözölte a főherceget, átnyújtva neki a feliratot. Az eljenzés lecsillapulta után Frigyes főherceg a következő szavakkal mondott köszönetet az üdvözlésért:

— Mélyen meghatva mondok köszönetet úgy a magam, mint családom nevében ragaszkodásunknak e lelkes megnyilvánulásáért. Legyenek meggyőződve arról, hogy érzelmeik a mi szíveinkben is igaz, élénk visszhangra találnak. Hiszen huszonöt évnek számos emléke, annyi örömteljes, fontos eseménye csatol bennünket e kedves városhoz. Itt töltöttem katonai pályám nagy részét és igaz örömmel, mély hálával gondolok arra az előzékenységre, melyet a pozsonyi polgárság részéről tapasztaltam. Családom e város lakóinak lojális érzelmétől és rokonszenvétől környezve, nemcsak állandó lakóhelyének, de igaz otthonának tartotta mindig Pozsonyt. Eltölt a remény, hogy még sokáig maradhatok körülük és hogy bennünket a jövőben is a régi kölcsönös érzelmek fognak egymáshoz fűzni. Még egyszer legszívelebben köszönöm önöknek szeretetüknek irántunk tanúsított megható jelét.

A küldöttség a főherceg választát szíven nem akaró eljenzéssel fogadta. Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő, valamint jelen volt gyermekeik, Gabriella, Izabella, Mária Alice főhercegnő és Albrecht főherceg a küldöttség valamennyi tagjával kezet fogtak. A fogadás ezzel véget ért.

— Új királyi tanácsos. A király Mezey Gyulának, a vágbalparti ármentesítő és belvízszabályozó társulat igazgató-főmérnökének az ármentesítés és általában a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Kltüntetett szerb sajtófőnök. Ivanics Ivant, a szerb külügyminiszeri sajtóiroda Budapestben ismert főnökét a szultán a Medzidie-rend II. osztályával (grand officier) tüntette ki.

— **Czmadományozások.** A király Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter előterjesztésére Berg Antal és Maros Mátyás István posta- és távirtda főtisztoknak nyugalomba helyezésük alkalmából a posta- és távirtda felügyelői címet adományozta. — A király dr. Taly Jakab miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

— **Kohner Zsigmond temetése.** Kohner Zsigmond temetése ma történt meg impozáns, nagy részvét mellett. A Nádor-utca 19. szám alatti gyászházat és a gyalogjárót jótékony intézetek küldöttégei és az ismerősök száza lepték el. A Nádor-utca szinte fekete lett a nagy sokaságtól. A halottat vasárnap reggel kilenc órakor hozta a flumei gyorsvont Budapestre. A halottal együtt megérkeztek a megboldogult családtagjai, Kohner Villy a feleségével, Kohner Alfréd és neje, továbbá Lederer Rudolf a feleségével, akik valamennyien elutaztak volt Abbáziába. A pályaudvarról a fekete antik érczkoporsót a Nádor-utca 19. szám alatti gyászházba vitték, ahol a lakás nagytermében állították fel a ravatalt. Az egész házat fekete drapériával vonták be; fekete lepel borítja a ravatalos termet is. A ravatal körül délszaki növények pompáztak. Sok koszorút küldtek a megboldogult ravatalára. A család tagjain kívül az Osztrák-Magyar Bank, az Erzsébet gözmalom, Lánzy Leó, dr. Domonyi Mór, a Pesti íz. hitközség, a Nagysurányi cukorgyár és igen sok humánus jótékony intézet, melyeknek Kohner Zsigmond nagy pártfogóiuk volt. A temetés ma délelőtt fél tizenegy órakor történt meg. Az udvarban, ahol a gyászszertartás lefolyt, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szolgálai álltak őrséget. A végtisztességsadón megjelentek:

Kornfeld Zsigmond, Lánzy Leó, báró Schönberger Lajos, Singer Zsigmond, dr. Rosenberg Gyula, Geiger B. Zsigmond, dr. Mezei Mór, Wolfner Tivadar, Wolfner József, dr. Neumann Armin, dr. Schiller Henrik, dr. Adler Simon, Egyedi Arthur, Leipziger Vilmos, Schváb Sándor, Brüll Alfréd, Beimel Sándor, dr. Darvay Fülöp, Ballay Lajos, maróthi Fürst Bertalan és László, Györgyey Miklós, Lindenbaum Mór, Burghardt Konrad, főrendiházi tag, Winterberg Gyula, a Chevra Kadisa elnöke, dr. Mezei Ferencz, Klein Gyula főzsoltanácsos, Wodiáner Arthur, Mezei Lajos, Fried József, dr. Beck Marcell bankigazgató, Schossberger Henrik, Hatvány-Deutsch Sándor főrendiházi tag, báró Herzog Péter, báró Herzog Mór, dr. Heidlberg Tivadar, Ullmann Gyula, Tschögel Henrik, Déry Jakab, Rényi József, dr. Fried Vilmos, gróf Szápáry Pál, Landes József, a Hitelbank igazgatója, Udrmann Aladár, lovag Falk Zsigmond, dr. Veiglberg Viktor, báró Born Frigyes, dr. Hercz Izor, dr. Kovács Jenő és számos jótékony intézet küldöttége.

A koporsót a ravatalostereből a család tagjai hozták le az udvarra, ahol dr. Kohn Sámuel főrabbi meghatóan szép gyászbeszéddel bucsuztatta el az izraelita hitközség egykori elnökét. A gyászbeszéd után a templomi énekkar Lazarusz főként vezetésével zsfátárokat énekelt. A gyászszertartás végétével a koporsót feltették a hatlovas gyászkocsira s azután megindult a gyászmenet a Nádor-utcán, Bécsi-utcán keresztül a kerepesi-úti izraelita temetőbe, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **A Tulipánszövetség délutáni tea.** A Tulipánszövetség a háziipar fejlesztésére e hó 12-én, vasárnap délután 5 órakor a Molnár-utcai Katolikus-Körben tea-estélyt rendez. A táblókban részt vesznek többek között Almásy Irma grófnő, Batthyány Hanna grófnő, Jekelfalussy Dódy, Horváth Manzi, Bárdossy Margit, Keglevich Ilona grófnő, Gaál Clemens és Róza bárónők, Wéghes Gigike, Színha Valéria, Grosschmied Totó és Bibi, Szilágyi Erzsike, Radisich Edina. A belépő- és karzat-jegyek a pénztárnál kaphatók.

**Megkezdődött
a rendkívüli
nagy elárúsítás**

— **A Röck Szilárd-emlékünnap.** A fővárosi tanítószeg minden esztendőben kegyeletes ünnepséggel adózik nagy jótévedője, Röck Szilárd emlékének. Mije, kiije volt Röck Szilárd a fővárosi tanítószegnek és egyáltalában a magyar pedagógiának, azt ismételtel kiifejteni s hosszan tárgyalni valóban fölösleges. Egyike volt azoknak a nagy szellemeknek, akik éles szemmel és őrző lélekkel, a nemzeti fejlődés iránt való izzó szeretettel beleláltak a jövőbe. És amikor nagy vagyont hagyott hátra a tanítószegnek, annak egyszersmind szellemi fejlődését is föllendítette. A tettek ez emberének emlékét ünnepelte meg ma délelőtt a Magyar Tanítók Otthona az Újvárosi háza dísztermében. Ott volt a budapesti tanítószeg színe-ja. Férfiak és hölgyek igen díszes társasága, a szellem munkásai és hívei töltötték meg a díszes termet. A Budapesti Polgári Dalkör Jandl Béla karnagy vezetésével köremüködött az ünnepségen. A dalkör vezette és rekesztette be a fölemelő ünnepséget pompásan s valóban művésziesen előadott karénekekkel. Gróf Teleky Sándor, akit közéleti szereplése, mint maga mondotta, közel hozott a tanítószeghez, Barcza Albin igazgatónak, a Magyar Tanítók Otthona elnökének fölkérésére felolvasást tartott a pedagógia fejlődéséről, multjáról és jelenéről. Élénken vázolta a mult idők pedagógiáját, a borzalmas eszközöket, amelyekkel a tanítószeg dolgozott és a különbséget, mely a mult és jelen pedagógiái rendszerei közt van. Az élénken megtapsolt felolvasás után Kemény Simon, a fővárosi tanítói gárda egyik legkiválóbbja, tartotta megemlékezését Röck Szilárdról. Beszéde megszire tullelmedett a közönséges emlékbeszédek jelentőségén. Bevilágított merész szárnyalású, benső hevület által meleggé vált beszédében a tanítószeg missziójába, annak jövőjébe és a vágyakba, reményekbe, amelyek a modern magyar tanítószegot hevitik. Ez a beszéd valószagos programot jelentett, melynek megvalósítása a legtisztább pedagógiái eszmények messzire világitó megvalósítását jelentené. Se vége, se hossza nem volt a tapsnak, mely ezt a mesteri szónoklatot követte. Barcza Albin elnök végezetül meleg szavakban köszönetet mondott ugy gróf Teleky Sándornak, mint a Budapesti Polgári Dalkörnek, mint pedig Kemény Simonnak a remek beszédeért: a közönség fömémelt üdvözlése után az elnök az ünnepséget berekesztette. Mindenki emelkedett lélekkel távozott.

— **Nagy vihar a Quarnerón.** A bóra, mely néhány nap óta dúl a Quarnerón, nemhogy csillapulna, hanem egyre hevesebbé válik. Tegnap Urinj horvát kikötő közelében fölfordított egy vitorlászajót. A tengerészeti hatóság a vitorlás megmentésére kiküldte az „Előre” nevű mentőgőzöst, amely gőzösnök azonban minden munkája kárbaveszett, mert a vitorlás a nagy viharban személyzetével együtt elsülyedt. Az „Előre” mentőgőzös reflektorokkal kutatta át a helyszínt, de senkit megmenteni nem tudott. A magyar-horvát hajóársaság „Voloska” nevű gőzöse Abbáziából jövet az erős szél következtében nekiütöközött a torpedógyár kísérletező hidjának, azonban szerencsére komoly baj nem történt. Napok óta fagyos és heves bóra dúlhöng a Quarneró mentén. A hőmérséklet annyira leszállt, hogy éjjel erős fagy is jelentkezett. A tengeren még türethetlenebb a bóra tombolása és a hajósok rendkívül sokat szenvednek a dermesztő hideg szélváltástól. A tengert erősen felkorbácsolta a nagy bóra és az óriási hullámok felesapva a hajók fedélzetére, a víz odafigyott a hajó peremére, amelyek jégcsapokkal ékesen, mint valami északsarki títől visszatérőben, érkeztek a kikötőbe. A bóra nagy késéseket okozott mindenféle a hajók járataiban. Trieszibe két napon át alig futhatt be egy-egy hajó a kikötőbe a nagy szélvész miatt. A Fiume és Abbázia között járó egyik

személyszállító hajót a bóra nekisodorta a torpedógyár egyik pontonjához, amely a torpedók próba-lanszirozására szolgál s amelyet a hajó nyomban elsülyesztett. A quarnerói helyközi járatok is felfüggesztettek. Vasárnapra a bóra vesztett valamelyest erejéből, de azért télies hideg idő uralkodik a tengeremléken.

— **Széchényi-Vanderbilt-nász.** Gróf Széchényi László és Vanderbilt Gladys esküvője január 28-án lesz Newyorkban.

— **Báró Bánffy Dezső leánya beteg.** A politikai világban és az előkelő társaságban egyaránt mély részvéttel vannak báró Bánffy Dezső iránt, akinek leánya, Dóra baronesse napok óta súlyos beteg. A bárókisasszony, aki szemefénye szüleinek, belső fülbajban betegedett meg. A súlyos betegségnek tegnap következett be a legválságosabb momentuma. Tegnap délután ugyanis veszélyes operációt, ugynevezett trepanirozási műtétet kellett végrehajtani. Az operációt Krepuska tanár Urbanics és Lichtenberg tanárok közremüködésével végezte. A műtét sikerrel végződött, amennyiben a sebet hozzáférhetővé tette. Lázfitetek eddig nem mutatkoztak. A bárókisasszony hogyléte iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

— **Robbanás egy amerikai bankban.** A First National Bank földszintjén ma délben robbanás történt a Cansas Cityben. Az üzletfelek közül többen, akik éppen a bankban tartózkodtak, megsebesültek. Néhány tisztviselőt is súlyosan megsebesített a robbanás. A bank kapuit bezárták és a rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

— **A főkapitány az utca gyermekeiért.** Boda Dezső főkapitány gyermekvédelmi szempontból nagy jelentőségű rendeletet adott ma ki, amelyért föltétlen elismerés illeti a főváros humánus lelki főapitányát. A rendeletben többi közt ezt mondja:

A zord téli idők beálltával a főváros utcáin igen elszomorító látványt nyújtanak azok az apró, didergő gyermekek, akiket a nyomortól elkényszerezett vagy lelkiismeretlen szülei magukkal hordoznak, avagy vezetgetnek egyrészt azért, mert otthon nincs, aki rájuk vigyázzon, másrészt abból a célból, hogy a közönség szánakozását felébresszék s így az általuk kínált újságpéldányok és esetleg más apró czikkek megvásárlására reábirják. Felhívja a rendőrpáncsnokszágot és a detektiv-testületet, hogy alárendeltjeiket utasítsák, hogy a szóban forgó gyermekeket és szüleiket, illetve kísérőiket figyeljék meg, utóbbiakat gyermekeiknek az utcáról való eltávolítására hívják fel s ha e felhívás eredménytelen maradna, az illetőket gyermekeikkel együtt, az utóbbi érdekében, a kerületi kapitánysághoz állítsák elő, a kerületi kapitányságot pedig utasítom a gyermekek haladéktalan elhelyezésére, vagy más alkalmas módon hassanak oda, hogy a gyengeszervezetű fiatal lények a zordon téli hidegben az utcán való tartózkodástól megóvassanak.

— **Házasság.** Ifj. Karay Lajos dr. cs. és kir. hadnagy hadbírójelölt, eljegyezte Vastagh Emmuskát, Vastagh János tanár és földbírtokos leányát, Tapolcán.

Vas Vilmos póstatiszt, Budapestről eljegyezte Kaufmann Elvirát Somogy-Berzenczéről.

Novák Erzsikét eljegyezte Poszvek Nándor Pusztavasádon.

Weinberger Márton, az Ungár Armin betéti társaság tisztviselője, jegyet váltott Korn Ilonával Budapestben.

Friedmann Ödön fűszerkereskedő eljegyezte Polgár Adolf Filop, a Chevra Kadisa tisztviselőjének leányát, Mariskát.

— **Beírások a gyorsíró-iskolába.** Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület januári tanfolyamaira Liszt Ferenc-tér 10. szám alatti Gabelsberger-szakiskolában most folynak a beírások. A tanév végéig még teljes kiképzés nyerhető a magyar gyorsírásban, valamint a növendékek német nyelvismeretének megfelelő mértékben a német gyorsírásban. A hat havi kurzus — 450 leckeóra — összes tandíja 60.— korona és a gyorsírás oktatás díltalan gépirás és díltalan németnyelv oktatással kapcsolatos.

2000 darab Frottir-törülköző 25 krtól kezdve. Játókaruk disztargyak minden elfogadható árban amíg a készlet tart

Vidéki rendelések pontosan eszközölteinek.

**Pfeifer Pál és Testvére
IV. Kecskeméti-utca 6. szám
és
Andrássy-ut 17. sz.**

Tennis flanel méterje	... ..	most	131/2	kr.
120 cm. angol cheviot, női ruhákra	... ..	most	99	kr.
Uri galér, egész finom	... ..	csak	12	kr.
Fegyházban kötött női harisnya	... ..	csak	20	kr.
Kötött férfi divat harisnya	... ..	csak	33	kr.
Férfi ing puha mellű	... ..	csak	1.55	kr.
Egész finom, férfi köpper nadrág	... ..	csak	1.45	kr.
Férfi Jäger ing és nadrág	... ..	csak	1.38	kr.
12 drb. angol batiszt zsebkendő	... ..	csak	1.25	kr.
Flanell portórió, egész nagy	... ..	csak	18	kr.
Férfi háló ing, egész finom	... ..	csak	1.75	kr.
Női ing ajour betéttel	... ..	csak	98	kr.
6 szem. szines kávé ajour készlet	... ..	csak	2.95	kr.
Női glassé kosztjú, egész finom	... ..	csak	98	kr.
Tiszta olyom férfi nyakkendő	... ..	csak	39	kr.
Selyem lottszoknya, ajour fodortal	... ..	csak	3.75	kr.

— Az allensteini katonai dráma. Göben, a gyilkos tüzérkapitány ügyében a vizsgálatot befejezték, de biáltársának, Schönebecknének ügyében az aktákat még nem zárták le. A törvényszék még azt sem tudja, milyen álláspontot foglaljon el az az örnagynéval szemben, aki tudvalevőleg örültnek látszik. Tegnap azt a hírt terjesztették, hogy Schönebeckné az örültek házába vitték, ez a hír azonban alaptalannak bizonyult. Schönebeckné még mindig fogházban van, ahol meglepő nyugalmat tanusít. Göbenről is azt mondják, hogy nyugodtan néz a fejlemények elé. Csupán akkor mutat megindultságot, ha édes anyjáról beszélnek vele. Schönebeckné nem említi, úgy látszik, a szerelmi mámor elfoszlott, miután a vizsgálóbíró leplezetlenül festette meg előtte a szép asszony karakterét. Teljesen bizonyos, hogy Schönebeckné másokat is részesített kegyében. Valószínű, hogy Göben ellen irányuló vizsgálattal egyidejűleg több tiszt ellen indítják meg a becsület-ügyi eljárást, minthogy kiderült, hogy ők is vétettek Schönebeck örnagy hitvesi becsülete ellen. Göben is ismertette Schönebeckné kalandos múltját, de ez az asszony olyan démoni erővel hatott rá, hogy a becsületlen hírek dacára is szerette, ami annál meglepőbb, mert Göbent mindenki úgy ismerte, mint az előkelő férfiak típusát. Szerény és egyenes jelleme mindenütt rokonszenvesse tette. Éjjel jelentik: Göben kapitány ellen a legközelebbi napokban fognak hivatalosan vádat emelni. Az eljárást nem fogják összekapcsolni Schönebeck asszony ügyével, ami az ügyeknek a polgári hatóságok elé való utalásával megengedhető volna. A szóbanforgó ügyek együttes tárgyalása ellen szól többek között az a körülmény, hogy előreláthatólag Schönebeck asszony elmeállapotának hosszabb időn át való megfigyelését fogják javasolni, ami halasztaná a Göben elleni eljárás lebonyolítását is.

— A szakszervezeti kongresszus. Vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődött a magyarországi szakszervezet három napra tervezett kongresszusa. A kongresszust, amelyre 206 küldött érkezett az ország minden részéről, az Újvárosi közgyűlési termében tartották meg. Az első napon éles kifakadások hangzottak el a szakszervezeti tanács működése ellen. Az Újvárosi közgyűlési termében vasárnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg a IV. szakszervezeti kongresszust Teszársz Károly, a szakszervezeti tanács elnöke. Ajánlására az igazoló-bizottság tagjaivá Beke Miklóst, Balog Pétert (Szeged), Berger Jakabot, Pardics Kálmánt és Schwartz Anbrust választották meg. Az igazoló-bizottság 206 küldöttet igazolt. A kongresszuson a németországi szakszervezeteket Legien Károly, a nemzetközi munkásszövetség titkára, az osztrák szakszervezeteket pedig Hueber Antal képviselte. A hatóság részéről Diener Ákos rendőrkapitány volt jelen. A megnyitó beszéd után megejtették a választásokat s a kongresszus elnökeivé Teszársz Károlyt, Knittelhoffer Ferenczet és Farkas Istvánt választották meg. Jegyzők: Markó Elemér, Hubert József (Debreczen) és Dobos János (Arad) lettek.

Hueber Antal az osztrák, Legien Károly a németországi szakszervezetek üdvözlését tolmácsolta. Horovitz Jenő a pártvezetőség nevében üdvözölte a kongresszust. Ezután a szakszervezeti tanács jelentését mutatta be Jászai Samu titkár.

A jelentésen vita indult meg. Rottenstein Mór követeli, hogy a szakszervezeti tanács teljesen független legyen a párttól. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a pártvezetőség tagjai egyuttal nem tagjai a szakszervezeti tanácsnak is. Vágó Géza és Jászai Samu felszólalásai után a kongresszus folytatását délutánra halasztották.

Ma folytatták a kollektív szerződések felett a tanácskozást. A szaktanács által benyújtott határozati javaslatot csekély módosítással elfogadták. A kon-

gresszus ezután egyhangulag rokonszenvét és szolidaritását fejezte ki a sztrájkoló mészárosok iránt. Az egyesülési és sztrájk-log tárgyalása következett be ezután. A szervezkedés és agitáció kérdésének Teszársz Károly volt az előadója és beszédében, valamint határozati javaslatában azt ajánlotta, hogy az egyes rokonszámok szövetségessé egyesüljenek, mert az erők szétforgácsolása, különösen a kisebb szakmáknál a legnagyobb akadálya a fejlődésnek. A vitát holnap folytatják.

— A nyomdász-egylet jubileuma. A Könyvnyomdászok Szakköre huszonöt éves jubileumának megünneplésére ünnepi közgyűlést tartott vasárnap délelőtt a Gutenberg-palota dísztermében.

A közgyűlésen, amelyen Fuchs Zsigmond elnök, nagy és díszes vendégsereg jelent meg. Az elnök megnyitó beszédében ismertette a huszonöt esztendő viszontagságos küzdelmét. A Szakkör történetét Tanay József elnök mondta el részletesen. A nyolcvanas évek elején alapították a Magyar Nyomdászok Körét, amelynek célja elsősorban a magyarosítás volt. Kevésbé utóbb átalakult a Kör s a Budapesti Könyvnyomdászok Szakköre nevet vette fel. 1890. június 22-én ismét változást ment át az egyesület. Az átalakulás megint névváltozással járt s azóta viseli az egyesület a Könyvnyomdászok Szakköre címet. Eleinte nagy nehézségekkel küzdött a Kör. Később, amikor felolvasásokat, szakkiállításokat rendezett, évkönyveket adott ki s megalapította a magas színvonalon álló, modern „Grafikai Szemle”-t, anyagilag is, erkölcsileg is emelkedett a nyomdászok helyzete. A Kör 1893-ban gyűlést indított a Gutenberg-szobor-alapra. Ma már igen tekintélyes összeg van erre a célra. A tagok száma ma 1413. A Kör vagyona pedig készpénzben, alapítványokban és ingóságokban meghaladja a 18.000 koronát. Ezzel a díszközgyűlés véget ért. A jubileumi ünnepséggel kapcsolatosan a Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyesületének termében Spitz Adolf, budapesti mesterszede munkáiból és külföldi modern gyűjteményekből nemzetközi nyomtatványkiállítást rendezett a Kör. A kiállítás rendkívül érdekes és heves gyűjtemény. Spitz Adolf a legkiválóbb magyar mesterszede, akinek kiállított művei egy szinten állanak a németeknek és az angoloknak produktumaival. Lineáris szedései, művészi vonalvezetésű, stilizált rajzai valósággal remekei a modern iparművészetnek. A kiállítás külföldi része is nagyon gazdag. A legelőkelőbb lipcei, londoni, madridi és amerikai müntézetek állítottak ki nyomtatványokat. Este társasvacsera volt.

— A hasfelmetsző Berlinben. Charlottenburgban vasárnap ismét gyilkos kísérlet történt egy négy éves kis leányon. A merénylet élénken emlékeztet azokra a bestiális gaszágokra, amelyek nemrég olyan nagy izgatottságot keltek városszerte. Mülke Elza, egy szobafestő négy éves leánya a mondott időben a ház előtt több kis társával játszadozott az utcán. Egy idő múltán haza akart menni szüleihez. Egy fiatal ember, aki előzetesen a játszó gyerekek közé keveredett, követte, aztán mindiárt visszajött és odakiállított az egyik kis leánynak:

— Menj be a kapu alá, a barátnőd leesett és megütötte magát.

A megszólított kis leány kinyitotta a kaput és ott találta Mülke Elzát a földön fetregve. Azt kiállította szegény: A hasam! Társnője rémülten kérdezte, mi baja, de a szegény csöppesség csak annyit mondott: Az a bácsi — aztán elájult. Barátnője felemelte és akkor vette észre, hogy Elza csupa vér. Becsöngetett az első lakás ajtaján egy vasuti munkáshoz, akit ismert és megkérte, hogy jöjjön ki a kapu alá. A vasuti munkás felkapta az ájult kis leányt és elvitte szüleihez, majd a rendőrségre szaladt felejelentést tenni. Ő is látta azt a gyanús fiatal embert, de csak annyit tud róla, hogy husz évesnek látszott és valószínűleg munkás. Az orvosi vizsgálat

megállapította, hogy a boldogtalan kis leány hasát felvágta a merénylő, a szurás a májat és a gyomrot is érte. A tátongó seb nyolcz centiméter hosszú és felülről lefelé irányul. A boldogtalan kis leány meghalt. A gyilkost lázasan nyomozza a rendőrség.

— Halálozás. Bathó Ferencz, gróf Károlyi uradalmi nyugalmazott főtiszt, 48-as honvédszázad hadnagy 82-ik évében elhunyt Budapesten.

— Özv. Bartalus Samuné, született nemesmíticzfi Begyáts Janka negyven esztendőskorában Budapesten elhunyt.

— Szédmák Lajos kemenesmihályi plébános 50 éves korában meghalt.

— Lord Julia 83 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytban Lord Adolf fakereskedő édesanyját gyászolja.

— A sztrájk. Iquiqueben a salétrommunkások sztrájkját nagy vérontás árán fojtották el. Tizezer sztrájkoló vonult a város ellen, mikor a tengerészkatonaóság mitrailleuröket állított fel és sortűzet adott. Az első sorok holtan kerültek el, a többiek rémülten futottak szerteszét. A halottak számát négyszázra, a sebesülteket hatszázra teszik. A vérontás megtorlásul a munkások általános sztrájkot proklamáltak és csak abban az esetben hagyják abba, ha a belügyminiszter lemond és az iquiquei hatóságok ellen vizsgálatot indítanak.

— Betörés a Lukácsfürdőben. A Lukácsfürdő Zsigmond-utcai pénztárhelyiségében szombaton éjjel betörők jártak, akik több száz fürdőjegyet és tíz korona készpénzt loptak el. A rendőrség nyomban a betörés után előfogta Wertz Ferencz napszámot, aki azonban tagadta, mintha ő is a tettesek között lett volna. A kabátja azonban tele volt gyertyacsöppel és miután a helyszínen szintén találtak gyertyacsöppeket, azt hiszik, hogy a betörést mégis Wertz követte el.

x Minden asszonynak van házi barátja s a legtöbb esetben az alföldi fehérkeresztes sóborszesz ez a házi barát.

x Röntgen-sugarakkal a modern orvosi tudományban számos betegségnél kedvező hatást lehet elérni. Így feketevérűség (lenkámia), Basedow-féle betegség, a dűlmirigy (prostata) túltengése és bármely okból nem operálható rák vagy más rosszindulatú daganat esetében bevált a Röntgenezés. Ezenkívül szőrtelenítés céljából (nőknél szakáll vagy bajusz eltávolítása), makacs bőrbajoknál, hajhullás vagy kopaszagnál és bőrvizketegnél is jó eredménnyel kerülnek a Röntgen-sugarak alkalmazásba dr. Hönig Izso elektroterápiái intézetében (Károly-körut 24.).

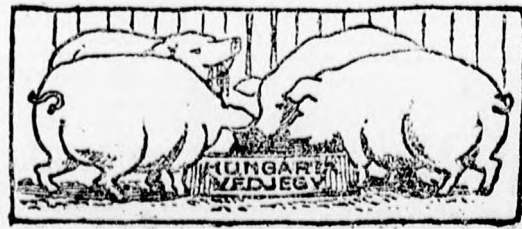
SARBO CIPŐ KÜLÖNLEGESSÉGEI
Koronaherezeg-utca 5.
TELEFON.

DR. HÖNIG IZSO
Elektroterápiái és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria.)
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Ideggyengeségi állapotok
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Almatlanság.
Kék fényvel való kezelés	Hűdések (Paralysis).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Idegfájdalmak, zsibák, (Neuralgiák, ischias).
Villamos fényfürdők.	Szívbetegségek.
Villamos masszázs (Vibratio).	Köszvény és csusz (Rheuma, huyasavas lerakódások, ízületi és csontbajok.)
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Székrekedés.
Villamos vízfürdők.	Anyagcserebajok. (Elhizás
Szénsavas fürdők.	Bőrbajok. Bőrvizketeg
	Hajbetegségek (Hajhullás kopaszág.)
	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. o. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. — Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektust

Kovács Menyhért és Társa
„Hungária Gyorshizlalo abrakfuzser-vallalat”

Budapest, VI. kerület, Felsőerdősor-utca 41. szám.
M. kir. földmívelésügyi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorshizlalo Abrakfuzser” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kiváló eredménnyel lett kipróbálva szarvasmarháknál, lovaknál, sertéseknél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számtalan elismerő-levelek rendelkezésre állnak. — Kapható minden füzserkereskedésben.

WIKUS TÁTRA TEJCSOKOLÁDÉ

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A Petőfi-Társaság nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 6.

Mint rendszeresen, ez évben is Vízkereszt ünnepén tartotta nagygyűlését a Petőfi-Társaság. A mai nagygyűlés a szokottnál is fokozottabb érdeklődéssel találkozott, amennyiben legagilisebb irodalmi társulatunk a múlt év óta egy nagy eszme megvalósítását — a Petőfi-muzeum létesítését — kapcsolta munkakörébe.

Ez a programpont lelkes, buzgó és tetterős munkásokat bír a Petőfi-Társaság vezető férfijaiban. Herczeg Ferencben, Endrődi Sándorban, Baróti Lajosban és dr. Ferenczi Zoltánban. Ezek kitűnő segítőtársakat nyertek dr. Váradi Antalban, az új főtákosban, aki még csak most fogja sokoldalú nagy munkabírását kimutatni és a Társaság új tagjában, Kéri Gyulában, aki mint a Petőfi-relikviák fáradhatatlan és szerencsés kezű kutatója, már eddig is bebizonyította, hogy a legalkalmasabb embernek jutott a nagy többség bizalma.

A nagygyűlést, minthogy Herczeg Ferenc a felolvasók között szerepelt, dr. Ferenczi Zoltán alelnök nyitotta meg lendületes beszéddel.

A múlt év a Petőfi-ház megalapításának éve — szót Ferenczi — a költő nevének és emlékének kultuszában eddigelő páratlan esztendő. Mi a költő számára egy látható emléket akarunk állítani a Petőfi-házban, mert a tiszteltemek látható jelvényre van szüksége, mint a katonának a zászlóra, a hívőnek a templomra. Ez akar lenni a Petőfi-ház, de több ennél, vagy még más is: az a hely, ahol a költő életével és műveivel tudományosan lehet foglalkozni. Tehát ereklye és könyvtár lesz egyszerre.

A Petőfi-ház csak az egész nemzet kollektív munkájának lehet eredménye. Majd annak a kivánságának ad kifejezést, bárha szavait meghallanák az egész országban s mindenki, akinek e házba illő emléke, kézirat, tárgya, könyve, czikke van, lelkesedve küldendébe és hozzájárulna a maga nemében egyetlen czélhoz.

De csak kollektív munka eredménye lehet a Petőfi-kutatás továbbfejlesztése is. És itt különösen azt kell hangsúlyozni, hogy ehhez különösen két dolog szükséges: lelkesedés és tudással párosult kitartás.

A zajos tapsal fogadott megnyitó beszéd után Váradi Antal főtákos terjesztett elő rövid jelentést a társaság múlt évi tevékenységéről, legfőképpen az ereklyékben egyre gazdagodó Petőfi-házról.

Elsőnek Kéry Gyula lépett a felolvasó asztalhoz, hogy megtartsa székfoglalóját „Petőfi ismeretlen kéziratai” czímen.

Utána Váradi Antal szavalt a „Mennyország” című gyönyörű versét, melyet a társaság a Buljovszky-jutalommal tüntetett ki s melyet a lapunk olvasói az „Egyetértés” vasárnapi számából ismernek. Ugyancsak Váradi Antal olvasta fel a gyengélkedő Endrődi Sándornak „Petőfi” című gyűjtő hatású riadóját. Mind a két költeményt hosszantartó tomboló taps és éljenzés követte.

Herczeg Ferenc olvasta fel ezután „Püredi emlék” című elbeszélését, amelyben kedves humorral mondja el, hogy nagyanyó miképpen lett a felesége nagyapának. Az illusztris szerzőt zajosan megtapsolták.

Az utolsó felolvasó Szávay Gyula volt, aki három versét mutatta be. Az elsőnek „Petőfi háza” volt a címe s a pompás, humoros verset tetszéssel honorálta a közönség, mire az elnök a nagygyűlést néhány szóval berekesztette.

A nagygyűlés után a társaság tagjai a Continental éttermében lakomára gyűltek össze, amelyen jelen voltak: Herczeg Ferenc, báró Kaas Ivor, Berczik Árpád, id. Szinyey József, Ferenczi Zoltán, Váradi Antal, Jakab Ödön, Szávay Gyula, Neugebauer László, Prém József, Ferenczy Ferenc, Kéry Gyula, Koroda Pál, Szécsi Ferenc, Lampérth Géza, Sas Ede társasági tagok, Baróti Lajos, a Petőfi-ház gondnoka, Versényi György, Földes Imre, Kunosy Frigyes, Szöllősy István, Pakots József, Tóth Andor, Petri Mór és mások. Az első felköszöntőt Herczeg Ferenc, a társaság elnöke mondta, aki az új tagokat éltette. Báró Kaas Ivor gyönyörű beszédben összehasonlítást tett a régebbi és újabb írói nemzedék között s Herczeg Ferencet éltette. Váradi Antal a Petőfi-kultusz leglelkesebb zászlóvivőjét, Endrődi Sándort, id. Szinyey József és Berczik Árpád a Petőfi-társaság tagjait, Kéri Gyula a Petőfi-kultusz vezéréit éltette. Beszéltek még: Szécsi Ferenc és Sas Ede. A társaság a leglelkesebb hangulatban maradt együtt a késő délutáni órákig.

(*) **Blaháné ünneplése.** Kipattantották, hogy ezelőtt ötven esztendővel egy kicsike leány — talán hat éves, vagy nyolcz — valami vidéki színpadon először játszott szerepet. Színészgyermek volt; a kulisszák között cseperedett fel. Tudjuk, hogyan szokott ez lenni. Azt a gyermeket Köles Lujzának hitták, pedig tulajdonképpen Reinold Lujza volt a neve. Fél századon keresztül még többször cserélt nevet és más változáson is ment át: a kis leányból nagy művésznő lett s jöllehet most báró Splényi Ödönné a neve, mégis mindenki Blaháné néven ismeri, ünnepli, bálványozza. Talán nem is illő, hogy azt a dátumot egy 50 éves művész jubileumának kiinduló pontjául tekintsek. Nem valószínű, hogy maga Blaháné is attól a fellépésétől számítsa a pályáját. De az indiszkréczió következtől mentességül szolgálhat az a lázas túrkeltetés, melylyel a nagyszony ünnepelését siettetni óhajtották. Blaháné a Népszínház-Vigoperában éppen ma lépett föl a „Falu rossza” délutáni előadásán. A váratlan hírre afféle házi ünneplést hevenyésztek. Mádér igazgató hatalmas babérkoszorút nyújtott át, a személyzet körülrajongta, a közönség tomboló tapsal üdvözölte. Minderre Blaháné bármelyik hétköznapi fellépésekor is számot tart, mert valószínűleg Blaháné színpadra lép, ünnepe, nagy ünnepe van a magyar színművészetnek. Ezt ennyivel nem lehet elintézni. A Blaháné művészpályájának fél százados jubileuma országos ünnep, ehhez az egész magyar nemzetnek van hozzájárulása. Blaháné nem szabad egy délutáni előadás homályában, suttomban, ünnepelni. Ez ellen tiltakoznánk. De megnyugtát a Népszínház-Vigopera igazgatóságának az az értesítése, hogy a tulajdonképeni ünneplést Csiky Gergely az operetté átdolgozott „Nagymamá”-jának bemutató estjére tartogatja. Addig még elég ráérő idő van, hogy Blahánéhoz és a magyar színművészethez méltó ünnepet készítsenek elő s hogy összegyűjtsék a hódolat minden virágát s a hála-élismerés minden babérlevelét.

(*) **Kamarai zene.** Kemény, Klavivko, Szeremi és Schiffer vonósnygyes társasága ma rendezte negyedik hangversenyét a Royal-teremben. Ezuttal hazai újdonság állott a műsor élén: Weiner Leónak, a legifjabb magyar zeneszerző-gárda egyik legtehetségesebb tagjának Es-dur vonósnygyese. A mű helyenkint ugyan kissé zavaros és erőszakolt. A fiatal szerző nagyon is hajászsza az eredetiséget, a szokatlan, meglepő fordulatokat és bizarr harmóniai

kombinációkat. De azért alapos készütségről tanuskodik és a maga egészében nagyon érdekes munka ez a kvartett. Különösen sikerült az élénk, ötletes Allegretto, és a szép Andante, amelyből jóleső melegség árad ki. A közönség rokonszenvvel fogadta az újdonságot és számos kihívással tüntette ki a szerzőt. Még nagyobb ünneplésben részesült M é r ő Jolán, a geniális fiatal zongoraművésznő, aki Smetana zongorahármasát azzal a valódi művészi temperamentummal, azzal az előkelő fel fogással és azzal a ragyogó technikai készütséggel játszotta, amelyeknek a révén ő a jelenleg élő zongoraművésznők sorában az első közt foglal helyet. A minden tekintetben sikerült hangversenyt Haydn D-dur vonósnygyese fejezte be.

(*) **Patachon.** Másodszor is telt ház előtt folyt le Hennequin és Dusquesnel vigjátékának előadása, Jókendvi nevetés jutalmazta a darab ötleteit és főként a színészek elmés játékát, amely az első előadás óta is csiszolódott. Kitiűnök a darab középpontjában Fenyvesi, Szerémi és Harmath Hedvig, epizód-szerepében pedig Pécsi Paula aratott fel fogásának ritka finomságával megkülönböztett sikert.

(*) **Táncestély kabarettel.** A Vígshízház műszaki személyzete igen sikerült mulatságot rendezett a Központi Demokrata-Kör termeiben. A táncestélyt kabarett nyitotta meg, melyen a Vígshízház jeles művészei működtek közre, ami annyit jelent, hogy igazi műveltségben volt része annak a nagy közönségnek, amely a mulatságon a termet egészen megtöltötte. Góth Sándor egy monológgal, Hegedűs Gyula magyar dalokkal gyönyörködtette a publikumot, Győző Lajos, Komlóssi Ilona, Tihanyi Miklós és Gazsi Marika egy-egy aprósággal kedveskedtek a betelni nem tudó közönségnek. A Vígshízház színész-iskolájának növendékei közül Nádor Frigyes és Magyar Ervin arattak sikert. A szép előadást reggelig tánc követte.

(*) **Kisemberek hangversenye.** Ezen a czímen érdekes hangverseny volt ma délután a lipótvárosi kaszinóban. Néhány nagytehetségű fiatal művész növendék mutatta be tudását a jelenvolt diszes társaság előtt. A legnagyobb feltűnést keltette a kis Rozgonyi Ágnes, Kemény Rezső tanár zseniális tanítványa, aki Hubay „Idylle”-jét és „Intermezzo”-ját valóban bámulatra méltó technikai készütséggel és rendkívül értelmesen játszotta. Jeles hegedűs lesz Rév Kálmánból is, aki Hubay tanárnak kiválóbb tanítványai közé tartozik. Wieniavszky „Souvenir de Moscon” című szerzeményét bravurosan adta elő. Sziráki Dóra kellemes, jól iskolázott hanggal énekelte néhány dalt. Pathy Ilonka és Csuka Béla pedig sokat ígérő zongorázóknak bizonyultak.

A tudóbaj minden

eseteiben a SCOTT-féle Emulsió azonnal használandó. A SCOTT-féle Emulsió egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek. A

Scott-féle Emulsió

specifikus megbízható szer mindennemű tudóbaj

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — közzük figyelembe venni.

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagyfokú táperje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, a legtisztább és leghatásosabb anyagokat veszik, melyek egyáltalán beszerezhetők, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti felülmulhatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nem csak ízletes, hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógytárban.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajásoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

FŐVÁROS.

(A terézvárosi függetlenségi párt és az adóemelés. A terézvárosi függetlenségi és 48-as párt központi választmány a múlt héten megtartott értekezletén elhatározta, hogy a székesfőváros jelenlegi vezetősége által tervbe vett és a főváros polgárságának újabb megterhelésével járó adóemelés ellen a polgárság bevonásával kerületenként tiltakozó pártgyűléseket fog rendezni. A határozathoz képest a VI. kerületi függetlenségi és 48-as kör elnöksége ma délután 3 órára a kör Andrassy-uti körhelyiségének dísztermébe tiltakozó pártgyűlésre hívta egybe a kerület függetlenségi és 48-as érzelmi polgárságát. A több száz főre tehető közönség éles szavakban fejezte ki elégedetlenségét a székesfőváros mai vezetésével, de különösen azzal az irányzattal szemben, amely a polgárság megélhetési viszonyainak javítása helyett az adóterhek újabb emelésével szinte teljesen elviselhetetlenné teszi a főváros közép- és alsó osztályainak fentartási és megélhetési viszonyait. A pártgyűlést dr. Starek Andor, a VI. kerületi függetlenségi és 48-as kör ügyvezető-elnöke nyitotta meg. A felszólalás kísért beszéd után felolvasták a határozati javaslatot, amelyet a gyűlés egyhangú eljenzéssel elfogadott. A határozat felolvasása után Földiák Gyula, a VII. kerületi függetlenségi és 48-as párt elnöke állott fel szólásra. A főváros életéből vett gyakorlati példákkal bizonyította a főváros ügykezelését. Utána többen felszóltak és kivétel nélkül elítélték a mai vezetést, amely csupán látszólag javít a sanyaru helyzeten, míg a valóságban még jobban kátyuba viszi a fővárosnak amugy is dülöngélő szekerét.

(Tűzoltók mozgalma. Hogy mennyire alapatlan volt az a híresztelés, hogy a hivatásos tűzoltók sztrájkolni akarnak, vagy hogy amerikkáznak, azaz nem a kellő módon dolgoznak, ha arra kerül a sor, bizonyítja a ma reggel előfordult tüzeset is, amely az I. ker. Fehérvári-uton tört ki. A tűzoltók a legnagyobb rendben vonultak ki és kifogástalanul működtek, úgy, hogy a tüzet a lehető legrövidebb idő alatt elfojtották.

— Orvosi kinevezés. Fülepp Kálmán főpolgármester a pesti oldalon megüresedett segédorvosi állásokra Vinter Mór és Aith Egon orvosdoktorokat egy évi időtartamra kinevezte.

(A főváros magánépitési bizottsága holnap keddén, délután 4 órakor tartja rendes ülését.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Elismert tény,

hogy bárki, a fővárosban vagy az ország bármely vidékén, bármilyen üzletet, ingatlanot venni, vagy eladni óhajt, a leggyorsabban megbízhatóan előzetes költségek nélkül csakis az első magyar általános

addás-vevést

közvetítő vállalatot fordul Budapest, Rákóczy-ut 32. Telefon 87-80. Vezetője Lény Alfréd,

WIKUS TÁTRA
 NYERS ÉVÉSRE
 a legjobb tejcsokoládé
 BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Ez év végén

50 éves pályafutását fejezi be a legjobb magyar élclap, az

„Üstökös“.

Ebből az alkalomból az „Üstökös“ kiadóhivatala azt a kedvezményt nyújtja az Egyetértés előfizetőinek (nyilvános helyiségek kivételével), hogy

1/4 évre (3 K helyett)	2 K-ért
1/2 „ (6 „ „)	4 „
1 „ (12 „ „)	8 „

rendelhetik meg az Üstökösöt.

Utalványczim: „Üstökös“ Budapest.

Az Üstökösnek állandó rejtvényrovaat van. Minden megfejtő — kivétel nélkül — értékes jutalmat kap.

Az 50 éves jubileum alkalmából megjelenő ünnepi számot minden új előfizető megkapja.

KALIPTAS
 a legújabb és a legkedveltebb függő
 Kapható **MÜLLER J. L.** és társai
 Budapest, IV., Koronaherceg-ut. 2.
 Yógyszerár, Árogatás és finomabb árucikkek,
 Kész tábla és illen. Fogpép

OVSZEREK
 Gummi és hálhólyag, 80% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-Americain rövid, 2-3 forintig. Mintagyűtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irrigátor, felszerelve 2-5 ft. Diana övek, legújabb 2.50, 6.-, 8.50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia
 Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
 Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

The Mutual
 New-Yerki életbiztosító-társaság
 A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága
 Tiszán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1906. december 31-én
2.569,246,839.02 frank

Biztosítási állomány 1906. december 31-én
7.86,436,000.— frank.

Vezérigazgatóság Magyarország és a Kelet részére:
 Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Szivák Imre ünneplése. A budapesti ügyvédi kar lelkes ünneplés közepette hódolt Szivák Imrénél abból az alkalomból, hogy az 1907. évi XXIV. törvényzikk létrejött. Ez a törvény az ügyvédi rendtartás reformjáról intézkedik s az ügyvédi tanács megkerülésével s azáltal, hogy a fegyelmi felelővíteli bíraskodásban s az ügyvédi vizsgálatok vezetésében fokozott szerephez juttatja a magyar ügyvédséget, nagy jelentőségű újítás. Szivák Imrét, mint e törvény megteremtésében tényezőt, Brüll Ignác helyettes kamarai elnök és Hódossy Imre díszelnök kísérték a kamara dísztermébe, ahol dr. Gyöngyössi József, a Budapesti Ügyvédi Kör titkára üdvözölte lelkes szavakban, méltatva az 1907. évi XXIV. törvényzikk jelentőségét. Gyöngyössi lelkes eljenzéssel fogadott beszédére Szivák Imre a következőket válaszolta:

Ezen ünnepély értékét az adja meg, hogy ehhez hasonlót a hatalom meg nem rendelhet magának, sem senki, aki működésével nem biztosíthatja magának a független pályatársak elismerését. Ezek között áll elsősorban kamaránk díszelnöke, Hódossy Imre. Hogy ma az igazságszolgáltatás és ügyvédképzés legfőbb fórumaiba behívtunk, hogy alig van jelentősebb törvényalkotás, melynél a törvényhozás és kormány a kamarával a kontaktust ne keresné, az nem véletlen külsőség, hanem egy szerves történeti folyamatnak, az evolúciónak a törvénye. A kar sok lemondással és nagy önfeláldozással, a fegyelmi eljárás legmesszebbmenő szigorításával igyekezett és igyekszik magát purifikálni. Hármass probléma vár reánk: a kamarának, mint intézménynek fejlesztése, de az egyéni autonomia megsemmisítése nélkül; az ügyvédtársadalom nagy érdekeinek olyan felismerése, hogy abból egyetlen egy sem álljon ellentétben az ország összes érdekeivel és ha bárki keresi a legéletképesebb réteget, akkor az ügyvédtársadalmat találja ott, amelynek vállára a nemzeti munkából, terhekből és jogokból a legtöbbet rakhat rá; egyénileg pedig mindenki érezze magát áthatva attól, hogy egy nagy egyetemlegességnél törvénye alatt áll. erkölcsi emelkedése a kar sikere, bukása pedig visszavetése a közérdeknek.

Felállítják mindig a létminimumot. Mi is ezt tesszük, mikor azt mondjuk, hogy ez alatt az ügyvédi képviselő maximumának megengedését (Élénk helyeslés) és törvényhozási szankciónak kívánjuk annak, hogy karunk legjobbjai és leghatékosabbjai önmegadózatásuk útján segíthessék fel a gyengébbeket, mert ezeknek a kötelező nyugdíj általi erkölcsi emelése egyúttal garanciája annak, hogy az egész kar erkölcsi és szellemi színvonala visszafelé ne menjen. (Élénk helyeslés.)

Ezektől áthatva, kell, hogy az ügyvédtársadalom programját, amennyiben hosszú időre felállítja, érezze magát a szerves fejlődés részesének és támaszának, kasztellentétek által ne engedje önértékét lelohasztani. (Eljenzés.) Ezek a jövő fejlődés iránypontjai és a siker előfeltételei.

Az elnök szavait hosszantartó eljenzés és taps követte, mire a szép ünnepély véget ért.

§ Teljes ülés a büntető törvényszéken. A budapesti büntető törvényszék bírái ma délelőtt 11 órakor teljes ülést tartottak az esküdtek tanácskozó termében, Zsitvay Leó elnöke alatt. A teljes számban egybegyűlt bírákat az elnök szeretetteljes szavakkal üdvözölte, azután pedig visszapillantást vett a lefolyt évről a törvényszéket érdeklő nevezetesebb momentumaira. Majd a büntetőtörvényszék múlt évi ügyforgalmának statisztikai adatait ismertette, végezetül pedig kitartást kívánt a bíráknak az évi működésükhöz. A teljes ülés ezután fegyelmi bíróság rendes tagjaiul a folyó évre Saly Dezső és Kállay Miklós bírákat, póttagokul pedig Nedeczky Géza és Kiss István bírákat választotta meg. Vizsgálóbíróul dr. Szlavec Ferencz bíró jelölté ki az elnök. A fegyelmi bíróság elnöke Tóth Ernő táblai bíró lesz a folyó évben is.

SZÉN, koks, briket, antracit
 összes gazdasági, ipari és házi célokra
 Telefon: Detail 75-26. Engros 164.

Radnay Károly
 BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 80.
 Sürögnyozim: ANTRACIT BUDAPEST

KÖZGAZDASÁG.

Magánforgalom az értéktözsde. A két ünnep alatt a hivatalos forgalom szünetelt, a magánforgalomban pedig csekély üzlet fejlődött ki. A vasárnapi magánforgalomban kedvezőbb külföldi zárlatokra a két hitelrészvényt másfél koronával magasabban jegyezték. Ma, hétfőn délelőtt még csendesebb volt a forgalom, mert a külföldi tőzsdékről csak délután érkeznek a hírek, melyek irányt szabnak az üzlet irányának. Magyar hitelt ma 760.50 koronán, Osztrák hitelt 634.75 koronán, az Államvasuti részvényeket 676 koronán kötötték.

Gépgyárosok ülése. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete január hó 3-án tartott ülésében meglepéssel vette tudomásul a kereskedelmi miniszter leiratát, melyben a rózsahegy-i fonógyárat értesíti, hogy a külföldről behozható nyersvasmennyiséget, maximálisan összes szükségletének 25 százalékában állapította meg, azon alkolomból pedig, hogy újabb is osztrák gyárnál rendelt kazánokat, figyelmezteti a nevezett gyárat, hogy amennyiben újlag előfordulna azon eset, hogy előzetes engedelem nélkül külföldről szereznék be gépezeti berendezéseit, a gyárat megbírságotlani és tőle az állami kedvezményt megvonni fogja. A kereskedelmi miniszter ezen erőlyes állásfoglalása végre meg fogja szüntetni az eddigi visszás állapotot, mely állandó sérelmét képezte hazai vas- és gépiparunknak.

Az új porosz kölcsön. Mialatt az összes államok a pénzügyi helyzet sulya alatt elhalasztották kölcsönműveleteiket, Poroszország megelőzte a kölcsönt felvenni szándékozó államokat azzal a tervvel, mely a legutóbbi napokban jutott köz tudomásra. Pénzügyi körökben általában kedvezőtlenül ítélik meg az új kölcsönt, mert közvetlenül a nagy pénzválság után korainak tartják a kibocsátást. A kedvezőtlen vélemény kifejezésre jutott abban, hogy a berlini tőzsdén szombaton a 3 százalékos porosz kölcsön árfolyama 0.90 százalékkal, a 3 és fél százalékosé 0.40 százalékkal hanyatlott. A kölcsönre vonatkozólag most már bővebb részletek is állanak előttünk. A Seehandlung, a porosz állam bankja közzétette a kölcsön tervét, amely szerint a kibocsátási árfolyam 98 és fél százalék, az aláírási határidő január 14-ike. Az új kölcsön, amint már jeleztük, az első tíz évben, 1918 márczius végéig, négy százalékot, a következő öt évben, 1923 márczius végéig 3.75 százalékot, a hátralévő időben pedig 3.50 százalékot fog kamatozni. Határozott összeget nem bocsátanak ki, hanem csak annyit, amennyire a pénzügyminiszternek éppen szüksége van. A jegyzés alkalmával a jegyzett érték három százalékát kell fizetni. A kölcsön fölmondása, illetve konvertálása, 15 éven belül nem történhetik meg. Ez a lépcsőzetes megállapítása a kamatozásnak teljesen új forma s főleg arra való tekintettel bocsátják ki így az új kölcsönt, mert számítások a kamatlábnak a jövőben való olcsóbbodására. Az új kölcsön jegyzését 14-én zárják le, a címletek kiadása májusra várható.

Árufelvételnél korlátozása. A magy. kir. államvasutaktól vett értesülés szerint a k. k. Nordbalm igazgatósága a vonalain fennálló árutorlódásra való tekintettel teherárakra nézve öt napi póthatáridőt hirdetett ki s egyben közhírré teszi, hogy határállomásain szomszéd vaspályáktól a teheráru kuldeményeket továbbszállítás végett csak a lehetőség szerint veszi át. — Az olasz államvasutak velencei üzletigazgatósága Venedig—Santa Lucia állomásra teherdarabáru kuldemények felvételét élelmiczkik kivételével január hó 5-től bezárólag január 9-éig, kocsirakományu teherárakat pedig élelmiczkik kivételével bezárólag január hó 8-ig beszüntette. — Árutorlódás miatt Märtsch-Ostrau, Oderfurt és Olmütz-Nordbalm állomáson át irányuló forgalomba az áru felvétel gyorsára, élő, élelmiczkik kivételével beszüntetett.

A surtaxe életbe lépett. A brüsszeli cukoregyezmény egyik legkényesebb problémája az osztrák és a magyar cukor kölcsönös fogyasztásának a problémája volt, a melyet hosszas tárgyalás után tudvalevően a surtaxe elfogadásával oldottak meg, amely szerint úgy az osztrák, mint a magyar cukor a határon áttutalási eljárás és illetékszédés alá esik. Mint-hogy a cukorsurtaxe lényegében közbenső vám a monarchia két állama között, a kiegyezés elintézése nélkül nem volt életbeléptethető. Most, hogy a kiegyezés elintéződött, megjelent a hivatalos lapban a surtaxe életbeléptetésére vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet is, amely hivatkozva a kiegyezési törvényekre elrendeli, hogy:

A magyar szent korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között, valamint a Boszniával és Herzegovinával való forgalomban az áttutalási eljárás alá eső cukorkuldemények után 1908. évi január 1-től kezdve az 1902. évi márczius 5-én kelt bruxellesi cukoregyezmény (1903. évi II. t.-cikk) tartamára a finomított cukor 100 kg. tiszta sulya után 3 K 50 f., a nyers cukor 100 kg. tiszta sulya után 3 K 20 f. illeték fog beszedetni.

Kuldemények, melyek két kilogrammnál több, azonban öt kilogrammnál kevesebb áttutalási eljárás és így bejelentési kötelezettség alá nem esnek.

A beszedendő illeték a kuldeményt befogadó terület pénzügyigazgatásának évenkénti leszámolás alapján megterítendő.

Az illetékek fizetése alól mentesek:

1. Az áttutalási eljárás alá eső tranzit kuldemények.

2. A magyar szent korona országaiól a birodalmi tanácsban képviselt királyságokba és országokba irányuló forgalomban egy-egy naptári évben 50.000 métermáza cukor.

3. A magyar szent korona országaiól Boszniába és Herzegovinába irányuló forgalomban a m. kir. pénzügyminiszter által egyetértőleg a cs. kir. osztrák pénzügyminiszterrel egy-egy naptári évre megállapítandó legnagyobb mennyiség. Az 1908. évre ez a mennyiség 40.000 métermázsában állapítatik meg.

A kilencz szakaszból álló rendelet a pénzügyigazgatóságokhoz és ezek segédszerveihez van intézve, s részletes utasításokat tartalmaz az áttutalási és illetékszédési kezelési eljárásra vonatkozólag. A surtaxe a magyar cukortermelésnek és kereskedelmének szempontjából igen jótékony hatással lesz, közjogi szempontból pedig jelentős részletkérdése a magyar állam gazdasági önállóságának, amelyet a brüsszeli cukoregyezmény a surtaxe elfogadásával teljes mértékben elismert és honorált.

Megalakult a magyar hajós-szövetség. Megirtuk, hogy a hajózási forgalmi alkalmazottak a vasutasok szövetsége mintájára érdekkapcsolatot akarnak szervezni. Erre vonatkozólag Orsováról azt jelentik, hogy 400 magyar hajós ma ott alakuló gyűlést tartott, a hajós-szövetség létesítése céljából. A szövetség célja a hajósok érdekeinek megóvása és jó hajósok nevelése volna. A gyűlést Krenedics Ödön nyug. máv. hajóskapitány nyitotta meg, ki üdvözölte a jelenvoltakat és hosszasan fejtegette a hajós-szövetség létesítésének szükségét. A beszéd után a jelenvoltak egyhangulag kimondták a szövetség létesítését s egyúttal megalakították az országos hajós-szövetség orsovai kerületét. Ezután a választásokat ejtették meg, majd egy küldöttséget választottak a holnap Budapesten tartandó gyűlésre. Ugy a bel-, mint a külföldről számos üdvözlő távirat érkezett a szövetség megalakítása alkalmából. A gyűlés végül üdvözlő táviratot küldött Kossuth Ferencz kereskedelmiügyi miniszterhez és gróf Batthyány Tivadarchoz.

Az Első Magyar Biztosító Társaság forgalma. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál 1907 év december havában 10.801.351 korona tőkérel szóló életbiztosítási ajánlat nyújtott be, melyből 9.151.151 korona biztosítási tőkérel szóló ajánlat kötvény-kiállítás által lett elintézve. 1907 év január elsejétől 92.114.026 korona tőkérel szóló életbiztosítási ajánlat lett beterveztve és 78.175.242 korona tőkérel szóló kötvény lett kiállítva. A folyó év január elseje óta bekövetkezett halálos esetek folytán 4.487.620 korona biztosítási tőkérel szóló kár lett bejelentve. Mult év december 31-ikével 385.390.768 korona biztosított tőkérel és 1.247.009 korona életjáradékról szóló 111.476 darab életbiztosítási kötvény volt érvényben, melyre 104.391.288 korona gyűjtött díjtartalék van kimutatva. Életbiztosítási károk ezimén az 1906. évben 3.642.524 korona lett kifizetve, míg a társaság alapítása óta (1857) az évenként közzétett kimutatások szerint, az összes biztosítási ágazatban előfordult károkért 457.449.883 korona összeg fizetettett ki.

Közszállítási Értesítő. A kereskedelmiügyi miniszter intézkedett, hogy a Közgazdasági Értesítő heti mellékleteként megjelenő Közszállítási Értesítőre, mely az iparfejlesztési törvény alapján az összes belföldi s a fontosabb külföldi közszállításokat és árlejtéseket közli, a folyó év januárjától kezdve, külön is lehessen előfizetni, mintán nemcsak a hazai iparvállalatoknak, de a közszállításokat kiíró hatóságoknak és állami vagy államilag segélyezett intézeteknek, valamint a törvényhatóságoknak és községeknek és az ezek által fenntartott vagy segélyezett intézeteknek is a hivatalos Közszállítási Értesítőre szükségük van. Ezen Értesítőt hatóságok évi 5 kor., magánosok évi 10 koronáért rendelhetik meg egész évre. Az előfizetési díj a m. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatóságához Budapest, V., Akadémia-utca 3. sz. alá küldendő.

VITA FORRAS
SÖSKÜT VASMEYE
ALKALIKUS NATRON-LITHION GYOGYVIZ
Orvoslás ajánlja: húgysavas diathesis, köszvény, osztrák betegség, gyomor-, vesse- és húgyhólyagbántalmaknál.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi Iroda: Budapest, V., Váci-körút 54
Főraktár: Edeashy L. urnál Bpest, Erzsébet-tér 8

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A tőzsde a mai ünnep miatt zárva volt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, január 6. (Tőzsdejelentés.) Ma a tőzsdén annak egész tartama alatt csendes forgalom volt szilárd alapirányzat mellett, amely csak futólagosan nyert korlátozást a londoni piac kedvezőtlen helyzetjelentésétől. Zárlat felé a magánleszámitolási kamatlábnak újabb olcsóbbodása az általános szilárdulást még jobban előmozdította. Amíg megnyitáskor az árfolyammozgalm szűk keretek között mozgott és néhány értékpapír javulásával a szilárdság nyugvópontra jutott, az utolsó órában erősebb áringadozások voltak tapasztalhatók, amelyek általánosan fölfelé mozgottak. Kivételt képeztek az amerikai piacok értékei, amelyek Londonnal egybehangozón stagnáltak. A főérdeklődés a bányáértékek piacza körül összpontosult. Osztrák értékek a bécsi tőzsde szünetelése következtében tartott árfolyamok mellett zárlattal. Egyéb értékekben a legmagasabb árfolyamok kerültek zárlat felé jegyzésre. A készpénzpiac ipari értékeinek forgalma szintén tulnyomólag szilárd volt. Napi pénz 6 magánleszámitolási kamatláb 5% %.

Zárlatkor jegyeztetik: 4,2 százalékos papírláradék —, 4 százalékos osztrák aranyláradék 97,75, osztrák hitelrészvény 199,25, Déli vasut 27,50, orosz bankjegyek 214,15, 4 százalékos új orosz kölcsön 73,75, Disconto Commandit 170,10, Dinamit-truszt 158,40, Harpeni 194,50, Unifikált török láradék —, 4,2 százalékos ezüst-láradék 96,50, 4 százalékos magyar aranyláradék 93,50, Magyar koronárláradék 93,25, Osztrák-magyar államvasut 144,75, Bécsi váltóár 84,90, Olasz láradék —, Alt. villamossági Edison 199,50, Gelsenkircheni 185,30, Laurakohó 215,60 Szilárdabb.

Frankfurt, (Zárlat.) január 6. 4,2 százalékos papírláradék 98,50, 4 százalékos osztrák aranyláradék 97,55, 4 százalékos magyar aranyláradék 93,60, Osztrák hitelintézeti részvény 199,—, Osztrák-magyar államvasut 144,70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204,70, Bécsi Bankverein 130,40, Villamos részvény 146,—, 3 százalékos magyar aranykölcsön —, 4,2 százalékos ezüstláradék —, Osztrák koronárláradék 96,30, Magyar koronárláradék 93,20, Osztrák-magyar bank 127,40, Déli vasut részvény 26,70 Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 84,90 Párisi váltóár 814,33, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 299,— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) január 6. 4,2 százalékos ezüstláradék 98,20, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 27,60, 4 százalékos Aranyláradék 96,60, Osztrák hitelrészvény 199,90, Osztrák-magyar államvasut 144,50, Olasz láradék 103,20, 4 százalékos Magyar aranyláradék 93,80. Szilárd.

London, január 6. Angol consol —.

Páris, január 6. (Zárlat.) 3 százalékos Franczia láradék 95,55, Osztrák aranyláradék 96,55, Magyar aranyláradék 95,55, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 496,—, 4 százalékos Olasz láradék 101,67, Déli vasut elsőbbségi kötv. 309,— 5 százalékos marokkói láradék 502,—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román láradék 88,25, 4 százalékos Amort. román láradék 1905. 88,25, 5 százalékos Orosz láradék 1906. 94,75, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 501,—, 4 száz. Szerb láradék 1907. 408,—, 4 százalékos spanyol láradék 93,10, 4 százalékos unifikált török jár. 94,90, Török sorsjegy 170,50, Török dohányrészvény —, Osztrák föld-

RRAS
SKUT
MEGYE
GYVIZ
y, oszkor
naknál.
tian.
brut 54
est-tér 8

hitelintézet —, Osztr. Länderbank 447.—, Magyar Jelzálogbank 442.—, Banque de Paris 14.30
Banque Ottomane 672.—, Osztr. magyar állam-
vasut —, Déli vasut —, Meridional vasut 672,
Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann
gépgyár 598.—, Rio Tinto 16.78, Sucerie d'Egypte
40, Tula 403, Thomson Houston —, Urlikányi
kőszén 152, Chartered 24.75, De Beers 340.—, East
Rand 100.50, Jagersfontein 84.—, Transvaal Consols
—, Transvaal Land Company 49.—, Váltó Amster-
terdamra (rövid) 207.81. Váltó német piacokra
(rövid) 122.68, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó
Belgiumra (rövid) 1/2. Olasz aranyváltó (rövid)
1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csek Londonra 251.70,
Magánkamatláb 4.— Szilárd.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 5. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hatvani Lajos képesített zene- és énektanárt a pápai állami tanítóképző-intézetbe a X. fizetési osztály 3. fokozatába segédtanárrá. Ballun Ferencz okleveles tanítót a felső-cseréti állami elemi iskolához; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Venczely Béla, a miniszterelnökségnél alkalmazott segédfogalmazót a pénzügyminisztériumhoz miniszteri fogalmazóvá; a kereskedelemügyi miniszter Lukachich Ferencz budapesti lakost ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri számgyakornokká; a kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Filöp Kálmán végzett oghallgatót a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a balassagyarmati pénzügyigazgatóság Kuzmányi Géza középiskolát végzett sziráki lakost a sziráki adóhivatalhoz díjtalan

adóhivatali gyakornokká a budapestvidéki pénzügyigazgatóság Osztóics Miklós budapesti lakost a budapesti IV. kerületi állampénztárhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká ideiglenes minőségben nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Weinstingl Lajos budapesti lakos „Boros“-ra, Jerusiz Odön esztergomi lakos „Csapó“-ra, Weisz Izidor budapesti lakos „Mátrai“-ra, dr. Friedländer Béla hódmezővásárhelyi lakos „Haidu“-ra, Rosenfeld Móricz budapesti lakos, valamint Artur (Jesája), Anna és Frida nevű kiskoru gyermekei „Radó“-ra, Morgenstern Gábor budapesti lakos saiat, valamint Ernő és Etelka nevű kiskoru gyermekei családi nevének „Molnár“-ra kért átváltoztatását megengedte.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss József felső-csetési állami elemi iskolai igazgató-tanítót a nagyágai állami elemi iskolához ugyan-
czen minőségben áthelyezte.

Pályázatok. A paksi kir. járásbírósnál díjas joggyakornoki állásra 15 nap alatt; Sáros vármegye alispánjánál huszári állásra február 3-ig; a trencsényi törvényszéknél aljegyzői állásra két hét alatt; a nagyszombati törvényszéknél telekkönyvi átalakító dílnoki állásra 2 hét alatt; a szerdahelyi járásbírósnál irnoki állásra 4 hét alatt; a pestvidéki törvényszéknél albirói állásra 2 hét alatt; a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságnál III. osztályu hivataliszlógi állásra 30 nap alatt lehet beadni a pályázatokat.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

Tőkeerős kapitalista

számára alkalom nyílik korszakalkotó jelentőségű találmány megszerzésére és kihasználására. Elsőrangú fontosságú tőkések, építőmesterek, építési-vállalkozók, festők és menyezétkészítők számára. Magyar szabadalom, német birodalmi szabadalom, azonkívül szabadalmazva majdnem az összes kulturállamokban. A német szabadalom kihasználása néhány hét alatt 100.000 márkán felüli összeget eredményezett.

Ajánlatokat I. D. 9571 címre
Rudolf Mosse Berlin S. W.

Urasági butorokat, szőnyeget, oszillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond
VI, Lázár-utca 3
(a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédli, ül szoba és szalonbutorokban. Belsőalkozások, bógarnitúrák és kárpitosfélékben. Porzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzosillárokból, gáz, villamos stb.-hez.

M I É R T

vásárolja mindenki az Alföldi fehérkeresztes sóborszeszt?

- Mert** erősíti a testet.
- Mert** edzi a testet.
- Mert** erősíti a csontokat.
- Mert** erősíti az izmokat.
- Mert** erősíti az ereket.
- Mert** felfrissíti a szervezetet.
- Mert** kellemesen hat a kedélyhangulatra.
- Mert** a bágyadság elmúlik általa.
- Mert** megfizethetetlen a valódi **Alföldi fehér kereszttes sóborszesz.**

3 szó . . .
Egyenrha
Tiller
Budapest.

A cím-
tesek
gye-ni.

VALÓ.
di francia külön-
gességek (óvszer-
csakis)

P. BERGUERANFILS
legfrissebb párisi
gyártástól legelőnyö-
söbben beszerezhető

Polgár Sándornál
Budapest, VI. ker.,
Erzsébet-körút 50.

Részletes képes ár-
jegyzék ingyen és
barmenny.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda lapasztalatal alapján, melyeket a kórház hugyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

speczialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac

nemi betegséget

(hugycsőfolyást ebeket, syphillat stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség

mégidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerek.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállodával szemben.)

Atjárdó ház. — Bejárati lépcsőnél. — Külön várószobák.

Titkos betegségek.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek véle és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapoton csak ugy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes speci-
alista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasztos hivatásu Dr. Palócz v. kórházi orvos-speczialista országos hírv. intézete (Budapest, VII., Rákóczi-
(Kerepesti)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros ebeket, hugycső-
hólyag-, ideg- és hájgerinczbajokat, az önfertőzés és szifilis utóbajait, magömlést, elgyengült férfit, (impotenciát) kezződő elmezavart, aranyerét, sérvöket, véroajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármely oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő választ (a levélbe csak válaszlelyogot kell mellékelni). A gyógykezeles befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speci-
ális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesti)-ut 10.

Uj Idők

szép irodalmi, társadalmi és művészeti képes hetilap.

Szerkeszti: **Herczeg Ferencz.**

Előfizetési ára negyedévenként 4 kor.

Mutatványszám kérésre ingyen.

Kiadóhivatal Budapesten VI., Andrassy-ut 10

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

akik bármily

nemi betegségben szenvednek

minél hugycső és hólyagbajok, hugycsőszűkítések, vizekkel zavarok, éjjeli magömlések, ebek és bujakóros bántalmak (syphillat), az önfertőzés utóbajaként fellépő idegbajok, korai férfi-
erő elgyengülése, bármily bőrkütsések stb. nőknél fehérhólyag, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyításra szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyógyműködésűl fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. or. és kir. osztály főorvos országos hírv. és a legfrissebb és éven fennálló rendelt. intézettel

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült hugycső és hólyag bajok vizsgálatára villamos hugycsőűkítő segélyvel.

Videóképek levelekre kimerítő választ és szakorvosi tanácsot nyújtanak, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908. január 7-én

M. Kir. Operaház

A walkür.

A 'Nibelung gyűrűje' zene-dráma-trilógia első része 3 felv. Zenejét szerelte Wagner R. Stermund, Anthes, Erdős, Humding, Eöck, Wolan, Kaczer, Steglinde, Vasquez, Fehér, Vasquez, Bricska, Fodor, Holmwig, walkür: Márkus, Gerhilde, Joks, Orlinde, Payer, Waltraute, Szalay, Siegrane, Váradi M., Gringarde, Valant. Kezdeté 7 órakor

Nepszínház-Vígopera

Tündérszerelme

Fantasztikus operett 3 felvonásban. Ita Martos Ferencz. Zenejét szerzte Huszita Jenő. Személyek: Máté, Kürthy, Borbála, a felesége V. Agn. L. Gerő, a fiuk, Környei, Orsolya, a lányuk, Talhán, Csababér, baktör, Nagy, Csababérné, Horváth, Vial király, Horváth, Csilla, leánya, Della Donna, Czinózer, tífcsök király, Virág, Remete, Székely, Mari, parasztleány, Báthori G. Kezdeté 8 órakor

Víg-színház

Déryné ifjasszony.

Vígjáték 3 felvonásban. Ita Hercezer Ferencz. Személyek: Gróf Szepessy, Fenyvesi, A grófné, T. Halmi M., Thureczky, Horváth, Elek, felesége, Haraszthy, Gabi, gyámotnok, Bárdi, Déryné, Varsányi I., Szentpétery Zsuzs, Palánka, Szentpétery Zsuzsika, Bló I., Klényi, Vendrei, Laby, Sarkadi, Labyné, Kiss I., Imre, Szerényi. Kezdeté 8 órakor

Király színház

Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Itták Dörmann és Jacobson. Fordította Mérei Adolf. Zenejét szerzte Strauss Oszkár. XIII. Joahim, Nemeth, Lohár, Papi, Heina, Petráss S., Niki, Ráthonyi, Gusztó, Csapó, Friderika, Orley G., Franczi, Olivós G., Vendolin miniszter, Szabó, Sigismund lakáj, Sáfány. Kezdeté 8 órakor

Arania színház

Marokkó

Kezdeté 8 órakor

„APOLLO-SZÍNHÁZ“

(TELEFON 68-39.)

Tündérszörny a tenger alatt

(Fantasztikus színdarab) felvétel.) Sikerült tréfa. A kis életmentő Hidaszcsapat atkélése egy folyón. Epizód egy cowboy életéből Elmegek a templom mellett. Előadja Pintér Imre. Kezdeté 8 órakor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. TELEFON 98-18. 5 színpadi tétel 24 művelés, művészi magánzám 3 kaczagató kis bohózat SZERZŐK: Szomahazy, Heil, Molnár. SZEREPLŐK: Medgyaszay Vilma, Vörös Bl, Keleti János, Poor Lili, Nyárai, Bárony, Kabók, Boros. Kezdeté 9 órakor

A jövő házi zenéje a HARMONIUM.

meri már most is a legelőkelőbb körök szalonjait megdöntötte. Ahol Zongora van, ott csak akkor teljes a Harmonia, ha vele szemben egy Harmonium van. A Harmoniumok legjelesebbje az AEOL-HARMONIUM melynek egyedül képviselője az előnyös és szolid kizsugárzású híres Reményi Mihály czég m. kir. zeneakadémia házi hangszere készítője nyerte el. Ne legyen tehát Harmoniumot, míg REMENYI legújabb képes Harmonium árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről VI. Király-utca 58 szám.

Iskolák, dalárdák, kápolnák és templomok

ezekre különösen alkalmasak az Aeol-Harmoniumok, mert azok hangja teljesen olyan, mint az Orgonáé és azt teljesen pótolja. Javítások szakszerűen megtehetőek. Zongorák, Pianó, nóták és aljatszók 1-1 forinttal minden árban. Kétszerő levelek megtekinthetők. Telefon 87-84

Olcsó írógépek.

Néhány használt Remington, Yost, Underwood stbbi kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Gereben, Kristóf-tér 2.

Benoid-gáz

világító készülékek és motorgenerátorok

Legújabb kor nagyfontosságú találmánya, egyformán alkalmazható világításra, fűtésre és erőátvitelre. Kisebb telepek létesítésére ép oly alkalmas, mint az acetylen, csak hogy ennek robbanó veszélye, bűze és más kellemetlenség nélkül. Bárhol (hatósági engedély nélkül) felállíthatók és bárki által kezelhetők. — Generátor-készülékek, ugy világításra, mint erőátviteli célokra többféle nagyságban készülnek.

Magyar Benoid-gáz Részv.-társ. Arad.

Raktár és iroda: Budapest, VI., Andrássy-ut 17. szám.

Egész évre K 250 HITELES MERKUR Budapest, Ferenciek-tere 6. Kérjen mutatványsszámot!

Fagy-Hó-Szél

nagy ellensége az arczbőrnek. Ez ellen a legbiztosabb és leghatásosabb óvszer a Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arcz és kéz a legdurvább időjárásnak is ellentáll; a testbört puhán, üdén és tisztán megtartja.

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltüntet szőplőt, pörpönyt, atkát mittessert, pattanást, máffoltot, a ráncos bőrt bársónysimává, a vörös vagy napbarnított bőrt fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fűrdözésnél nélkülözhetetlen. Kétféle hatással bír: szemgyulladásnál, valamint for- és szájabólásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükörstímává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana.

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve. Egyedüli készítője Rogátsy Kálmán drogeria Bpest, Bákócz-ut 10. Figyeltünk a ROGATSY névre.

Jól lát?

Ha nem, akkor forduljon bizalommal MATSCHER optikushoz, csak Károly-utca 8. sz. ahol szem-üvegek és látászóvak is legelőkelőbban kaphatók. — Magyar Árjegyzék bérmentve.

Nagy alkalmi vásár! Szóval blons frt 1-20-tól kezdve. Bársony flanel blons forint 2.25. Selyem blons frt 2.50-tól kezdve a legújabbak kivételével. Csipke blons frt 5.50, 7.50, 9.— teljese szorított méterk után is készülnek. Redlich J. Lipót, Bpest, Andrássy-ut 58. és Andrássy-ut 50. Octogon sarok. Uri és női divat áruházában. Ugyanott cretonok, flanelok és szövetek méter, araura is kaphatók.

Nászajándékok jubileumra díszítágyak, avó-esszók, műtári cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műfórási ékszerterelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

TATRA-MULATÓ VII. KIRÁLY-UTCA 77. A főváros legszebb családi mulatója. Igazgatóság: WABITS és GRÜNER. Ma 1908. január 1-től fogva az attractiók műsora. Este 10 óráig: RENDES ÉSŐN, azontul Nemzetközi Cabaret Soubrettek, diésusok, előadóművészek, párdalások, humoristák, cabaretisták, gyorsköltők stb. stb. Minden szám egy különlegesseg. — Minden jelenet attractio. A műsor dus tartalma végett az előadás kezdete 8 órakor.

Veszek zálogcédulákat alzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 84. Petőfi-utca sarok

HETI MŰSOR:

Table with 8 columns: Január, Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház, Víg-színház, Király-Színház, Nepszínház (Víg-Opera), Magyar Színház, Vár Színház, Uránia. Rows list dates from Jan 8 to Jan 12 with corresponding plays and venues.

Kedd, január 7.

EGYFERTÉS

SZÍNHÁZAK
Kedden 1908. január 7-én

Nemzeti színház
Mary Ann.
Vejtélék, 4 felv. Irla Zangwil
Izrael lord; dr. Mihály József
Személyek:

Féler	Rósahegyi	Von der Plein gróf	Lérané I.
Brámsohn	Bartos	Dr. Schwagemann	Forrai R.
Samuel Spedgo	Gabányi A.	Mosquó	P. Tarnoki G.
Szra Leandrotter	Jászai M.	Beinago	Tarnay
Tessie Janyu	Nagy I.	Milli	Hajós M.
Kitty	T. Vízváry	Tilda	Harinos I.
Golly	Keczeri	Greto Gloom	Mészáros G.
Lady Chelmer	Holvey	Francziaka	Kacsóh E.
Foxwell grófné	Szacevaynó	O fonségo	Caortos
Patigeorge	Moszlényi	Von Strehle	Hóthoy
Lady Glynn	Munkácsi	Emma	Németh I.
Lady Gladis	Paulay	Rina, polgármester	Baross
Rowenna	Kelomen	Tobisch	Körmendi
Mary Ann	D. Ligeti J.	Nieman	Rákay

Kezdeté 8 órákor

Varieté-Színház
ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.
1908. január hó 1-től új műsor.

Socurs Blanche combinált trambolin jelenet.
FRED LAWI
a világhírű átváltozó-művész új műsorral.
Egy perczet késve, bohózat tragikus befejezéssel.
Narry Hopkins, világhírű, világbóko egy kétreozben
Uj! **MORICZ, A FIATAL** Uj!
bohózat 1 felvonásban. Irla; Kardos Andor.
Azonkívül az összes újonnan szerepeltetőit atraktíók és magánzsemek fellépte.
— Az előadás kezdete este 8 órakor. —
Minden ünnep- és vasárnap délután 1/2-4-ór előadás mersékelt helyarákkal.
A téliertben reggeli 6 óráig **HEGEDŰS GYULA** elsőrendű cigány zenekeza hangverseny.
A téliertben éjjeli 12 óratól reggeli 6 óráig
MAGY BALL MABILLE

Hol kell
Erényi-lehtiol-
Salicilt használni?

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE igazgató VI. Nagyvező n. 17
Ma es minden este
az óriási sikerű új műsor
Menetekel Lamore
Wegner Ch. Dieck
slb. stb.
Az előadás kezdete 8 órakor.
Jegyelővétel 10-1. és 3-6. Bővöbhet a falragaszok.
Jegyelővétel a nappali pénztárnál 10-1-ig és d. n. 8-6-ig
A téliertben reggeli 6 óráig **VOROS ELEK** cigányzenekeza hangverseny.

DELI S.
csemege-különlegességek
BUDAPEST,
Ferencz József-tér
= CRESHAM-PALOTA =

FOLIES CAPRICE.
RÉVAY-UTCZA 18.
Igazgatók: LEINER és KELETI. Rendező: ROTT SANDOR.
Az előadás kezdete 1/29 órakor.
Ma, 1/10 órakor: **Leánynézöben.**
Bohózat Irla; Satyr. Rendező: Rott Sándor.
1/11 órakor: **Ujdonság!** 1/2 II órakor: **Kirándulás a szabadba**
(Ein Ausflug in's Freie) (Cabarets) előadja a Folies Caprice egész személyzete. Rendezők: Geiger Iszó helyettes és Rott Sándor.
11 órakor **Terbitsch Sándor** új szolójával
Végül **„Ländliche Unschuld“**
Burlak bohózat Irla; Satyr. Rendező: Werner Manó.
Nappali pönztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig.
Az 1-96 oméleti Casino de Paris-ban minden este 1/212-151 angol és francia különlegességek fellépte

CIMBALMOK,
A legújabb szabadosasok szel' helyszereztetel, melynek hangját, hangtartását más gyarmény nem követheti, röszlettizotásra fellogasas sebhm anó jóállással kapotok. Fougratok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, szitarák oktatásuk aib. oicón legjobbak. Kiköszelva ellamert jó munkák.
Arjegyzéktingyen küld
Mogyoróssy Gyula
n. k. szabadosasok hangszereztet
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71
Telefon 53-23

1. Ahol a viszketegségű bőrbaj ellen nem lehet találni más megbízható szert.
2. Ahol a sömörös viszketegségtől nem tudnak meg szabadulni.
3. Ahol a sebek vagy kisebesedések sok bajt és kellemetlenséget okoznak.
4. Ahol az aranyeres fájdalmak napirenden vannak.
5. Ahol végbél-bántalmak óriási fájdalmakat okoznak.
6. Ahol az excema gyakran mutatkozik.
7. Ahol a feldörzsölés és kisebesedés égetési fájdalmakat okoz.
8. Ahol a test bármely része vagy a lábak izzadnak.
9. Ahol a viszkető fájdalmak jelentkeznek.
10. Ahol az ótvar nem volt eddig gyógyítható teljesen.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28.
BONBONNIERE) Telefon 52-80.
Januári új műsor! Januári új műsor!
Januári új műsor! Januári új műsor!

Fellépnek: **Négy szindarab!** Fellépnek: **Nagy Endre**
László Rószl **Négy tréfa!** **Fabian Korn**
FerenyóKár. **25 Cabaret szám!** **Kopf Jolan**
Balogh Eöské
Huszár, Sajó, Gabányi, Mähr, Kövály.
Jegyek: Eárd-nál Kosuth Lajos-utca és Andrassy-ut, Zipsor né Andrassy-ut 4. es a Cabaret pénztárnál, Teréz-körut. 28.

Megjelent **A MŰVÉSZET**
KIS TÜKRE 600 képpel illusztrált mű
AKÉPZŐMŰVÉSZETEK ÁLTALANOS TÖRTÉNETE
IRTA: REINACH SALAMON.
Fordította és magyar művészet történeti részrel kiadóította: **Dr. LAZAR BÉLA.**
Ezen pompás kis könyv felöleli a művészet minden ágának, a festészet, a szobrászat, iparművészet és építészet egész történetét. Röviden, világosan és érthetően megírt jellemzések gyűjteménye e könyv melyet a művészet minden barátja nagy élvezettel fog olvasni.
ARA DISZES VASZONKÖTÉSBE 5 KOR.
GYÖNYÖRŰ EGÉSZ BŐRKÖTÉSBE 7 KOR.
Megrendelhető a kiadó ATHENAEUM r.-l.-nél (Budapest, VII., Rákóczi-ut 64. sz.) és minden könyvkereskedésben.

Ki nem hallotta még híréit!
Tudjátok, világhírű szabadosasok állítást gyarmorvódó-ve és -y mor- és hat-
vódó-ve. igazán alkalos határának, amely a gyarmorvódó k áll, gyarmorvódó, hasmenést, hase kagrást régen meggyógyított. De miit egészesen hízottól is nagyon a kán egőax cvelődök is viselik, de ott szilén ninc is belegebe hanem coupa órán és vigan, meri minden jarvany és minden beteg sőg egyedül biztos előszere. A gyarmorvódó ár 1. szálna meggyógyított, 2. szálna 4 kor. 11. szálna minden betegségre 3 kor. 12. szálna minden betegségre hat és derék védő. 1. sz. 6 kor. 50 áll. 1. sz. 8 korona 60 áll. és nagyon sokan viselik alsó in helyett is, különösen az italoknál osztály, meri hasznosabb, kenyesebb és erősebb is, meri melegítő és szabályozható és nem bálhatezők, rendelésnél a derék körmérete és féll vagy női irandó. A ki elapra hivatkozik, a pénzt elözetesen megküldi bérmentve képpa, küllőltől 2 kor-va 100 küldendő de, Székelyfal a világ minden részébe, a fellátó ezken
TAKÁTS DANIEL HAGYVÁRAD, Szompö-utca 1. sz. meggyógyító. K cím meggyógyító.

As eredeti „Erényi-lehtiol-Salicil”
8 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:
Erényi Béla DIANA-
gyógyszertára
Budapest, Károly-körut 5.
(Postal megrendelések utánvétel mellett aznap szállítanak.)
Több mint egy millió köszönőlevél és kecsit be a világ minden részéből.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

**JEGYGYÜRÜK
HÁZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK**

**A
LEGELÖNYÖSEBEN
POLGÁR KÁLMÁN**

**ÉKSZERÉSZ-ÉS MŰÖRÁS-
üzletében szerezhetők be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.**

**VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK,
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE.**

MEGCSALT ASSZONYOK.

— REGÉNY —

Írta: E. GABORIAU.

56

Végre megjelent Plantat és Lecou.
— Oh, már olyan régen várom önöket! —
szólt Domini ur türelmetlenül.

— Pedig egy pillanatot sem vesztegettünk
el, még csak le sem feküdtünk az éjszaka!

— Talán valami újabb dolog adta elő ma-
gát? — kérdezte a vizsgálóbíró. Megtalálták a
gróf holttestét?

— Van ugyan újság — felelte Lecou — de
a gróf holttestét nem találták és nem is fogják
megtalálni azon egyszerű okból, mert nem is
gyilkolták meg. A gróf nem áldozat, hanem
gyilkos!

A vizsgálóbíró felszökött a helyéből.

— Ez örület! — kiáltotta.

— Ha lesz oly kegyes, vizsgálóbíró ur és
meghallgat egy félórát — felelte Lecou — meg
vagyok győződve róla, hogy osztani fogja vé-
leményemet, sőt mi több, kiállít egy elfogatási
parancsot a halottnak vélt Tremorel Hektor gróf
ellen és azt átadja nekem!

Domini kissé megvonta a vállát, de így
szólt:

— Tehát beszéljen!

— Gyorsan és nagy vonásokban esetelte
Lecou a borzalmas büntényt, ami Valfeuiben
lejátszódott, anélkül, hogy a kéziratról említést
tett volna; a vizsgálóbíró csodálata azonban
folyton növekedett, de azért még nem volt meg-
győzve.

— El akarom hinni, hogy Sancrest meg-
gyilkolták — mondta a vizsgálóbíró Lecou jelen-
tése után — és hogy bizonyosságot szerezzünk,
Gendron doktor utasítást fog kapni, hogy a holt-
testet exhumálják és felboncolják.

— Én pedig meg fogom állapítani a mérge-
minemiségét! — mondta az öreg doktor — ki

éppen most lépett be, erről biztosíthatom vizs-
gálóbíró ur!

— El tudom képzelni, hogy Tremorel eltette
láb alól a barátját, hogy elvehesse annak özve-
gyét — szólt a vizsgálóbíró még mindig kétel-
kedve — de azért még nem következik abból,
hogy a feleségét meggyilkolta volna s megszö-
kött.

Lecou még valami megjegyzést akart tenni,
de a vizsgálóbíró nem engedte szóhoz.

— Kérem — mondta — én nem azt állítom,
hogy az ön föltevése helytelen, de mindenesetre
még be kell bizonyítani, mert Courtois kisasz-
zonynak egy időben való eltűnése véletlenül
is mulhatott. Különben is be nem látom, miért
kétkelkedik ön a fiatal leány öngyilkosságában.
De hagyjuk ezt, hiszen az ügy majd tisztázódik.
Tehát fölteve azt, hogy a gróf bűnös, menti-e ez
Guespint is? Nem lehetett ő is részes a büntény-
ben?

Mielőtt Lecou válaszolhatott volna, kívül-
ről nehéz lépések hallatszottak s aztán valaki
kopogott az ajtón.

— Most valami újat fogunk hallani Guespin-
ről! — mondta a vizsgálóbíró.

— Talán újabb tanút vár? — kérdezte
Plantat.

— Nem, de az itteni rendőrség egy alkalmá-
zottját várom, akit igen fontos megbízással Pá-
risba küldtem.

— Guespin ügyében?

— Igen, békebíró ur. Talán visszaemlékezik
még, hogy az a csendőr, aki Guespint letartó-
zta, a „Vulkán kovács”-hoz címzett aczéláru
kereskedés czimkártyáját találta ennek zsebé-
ben. Emberemet tehát Guespin fotográfiájával
elküldtem ebbe a kereskedésbe, hogy kérdezze
meg, ott volt-e Guespin?

Eközben uíra kopogtak az ajtón és a vizs-
gálóbíró „szabadjáró” magas, szélesvállú férfi
lépett be. Hatalmas bajusza volt, amelyre igen
büszke lehetett. Egyáltalán sok volt ebben a
férfiban az önértetből.

Katonásan köszönt, dőlözegen megállt és
várta a vizsgálóbíró megszólítását.

— Nos Goulard, — kérdezte a vizsgálóbíró
— jó hirt hozott?

— Parancsára vizsgálóbíró ur, nyomában
vagyunk a naplopónak.

— Tehát azon a bizonyos napon ott volt a
„Vulkán kovács”-nál?

— Igen, az urak ott rögtön ráismertek az
arczképére. Különösen azért tűnt fel nekik, mert
Guespin éppen tíz órakor este, közvetlenül az
üzlet bezárása előtt jelentkezett.

A vizsgálóbíró egy pillantást vetett aktáiba
s valamit jegyzett.

— De hát minden kétség ki van zárva, hogy
Guespin azon az estén, amelyen a büntényt el-
követték, a „Vulkán kovács” közelében lehetett
volna.

— Annál jobb reá nézve — jegyezte meg
félhangon Lecou.

Domini jól értette a megjegyzést, különös-
nek találta, semmit sem szólt fölére, hanem uíra
Goulardtól kérdezte:

— A segédék tisztán vissza tudtak emlé-
kezni arra, hogy Guespin mit vásárolt?

— Mindenesetre: egy kalapácsot, egy rás-
pólyt, vakoló kanalat s egy tört — felelte a
rendőr, mialatt az utolsó szónál forgatta a sze-
mét, hogy annál jobban emelje a hatást.

— Nos mit szól ehhez? — kérdezte a vizs-
gálóbíró kissé gúnyosan Lecout. — Mit tart most
védenze felől? Aki ahelyett, hogy a lagzira
ment volna, ahol nagy mulatság várta, inkább
elment betörő és gyilkoló szerszámokat vásá-
rolni.

— Azt hiszem vizsgálóbíró ur — felelte
meggondolva Lecou, leirhatatlan kifejezéssel az
arcán, — azt hiszem, hogy a büntény elköve-
tőinek sem kalapácsra, sem vakoló kanálra, egy-
általán semmi külső eszköz beszerzésére nem
volt szüksége, hanem azt a fejszét használták
fel, amelyet a házban találtak.

— Talán még törük sem volt — kérdezte
gúnyolódva Domini.

— Ez mindenesetre más kérdés — folytatta
Lecou és Goulard felé fordulva kissé nyersen
megkérdezte:

(Folyt köv.)

Tessék
a címre
ügyelni!

Gramofonok

a legjobb minőségben 30 korona értékű le-
mezzel együtt, csekély havi részletfizetés mel-
letti már 85 koronáért (és feljebb) kaphatók;

Aufrecht és Goldschmied

hangszerárházában

Budapest, VII., Rakóczi-út 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és hórmentve.

Mindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
 Csokoládé dessert bonbonok
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

A legújabb
hajlók és hajszítóvasak.

**MÜLLER J. L.-féle
Brise de Violette**

Legkülönbö-
ség és
kőbimkék.

Legkedveltebb női illat
 Frissen szedett ibolyának illatával egyenlő kel-
 mesége tartósága és finomságára nézve feltűnő-
 hatatlan. ezen újdonság feltűnő minden várho-
 zást kiváló illatú és kollektív illata által.

Üvege 1.50, 2.50 és 4.50 forint.

Kapható:
MÜLLER J. L. Cs. és Kín. udd. szállító
 Matyóca- és pipere szappan-gyármű Budapest.
 Raktár:
 Koronaherceg-u. 2. Rottenbiller-u. 6.

AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN KAPHATÓ

Ruha és hajkefékben
nagy választék.

ÉLŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL,
 DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
 A LEGELÖNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

ÉKSZERTÉLEPÉNYI
 BUDAPEST, VII, Erzsébet-körút 29.sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
 ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

